

KOMUNISTAI NEDRISO VERŽTIS Į BERLYNĄ

JAV ĮSAKĖ ČEKAMS UŽDARYTI KONSULATĄ NEW YORKE

Ambasadorius mano, kad komunistinė čekų valdžia nori nutraukti santykius

WASHINGTON, D. C., geg. 29 d. — JAV vyriausybė įsakė čekams uždaryti konsulatą New Yorke. Praeitą savaitę komunistinė Pragos valdžia pareikalavo sumažinti JAV diplomatinį tarnautojų skaičių iki 12. Čekai leido tokių tarnautojų skaičių pakilti Pragoje ir Bratislavoje. JAV sutiko tenkinti čekų reikalavimą, bet liepė čekams uždaryti atstovybę New Yorke. JAV pačios nutarė uždaryti savo konsulatą Bratislavoje.

JAV ambasadorius Ellis Briggs, informuodamas apie čekų valdžios elgseną, sako, kad komunistinė Pragos valdžia paskutiniu metu elgiasi labai arbitraiškai. Jam atrodo, kad čekų valdžia nenori palaikyti santykių su JAV. Čekai pradėjo ieškoti priekabių, skelbia nieku nepagrįstus kaltinimus ir stato keistus reikalavimus. Čekai skelbia, kad JAV pasiuntinybės tarnautojai šnipinėja. Šiam kaltinimui nėra jokio pagrindo.

JAV NORI GERŲ SANTYKIŲ SU ČEKAIŠ

Oficialus pranešimas sako, kad JAV vyriausybė nori palaikyti gerus santykius su čekų tauta, bet ji smerkia savarakišką čekų valdžios elgseną.

Čekų valdžia pasakoja apie norą palaikyti gerus ir draugiškus santykius su JAV, bet paskutinių savaitę nepama-

tuoti kaltinimai, išgalvoti šmeižtai ir netaktiškas elgsenų parodo, kad Gottwaldo valdžia gerų santykių nenori.

Čekai jau išsiuntė 50 Amerikos ambasados ir konsulatų tarnautojų iš krašto, o JAV anksčiau uždarė čekų konsulatą Chicagoje, Pittsburghe ir Clevelande.

W. REMINGTON IR MICHAEL LEE ATSIŠAKO ATSIŠTATYDINTI

Prekybos sekretorius Sawyer pareikalavo, kad jiedu pasitrauktų iš tarnybos

WASHINGTON, D. C., geg. 28 d. — Prekybos sekretorius Sawyer vakar pareikalavo, kad užsienio prekybos skyriaus tarnautojai William Remington ir Michael Lee atsištatydintų.

Sekretorius sako, kad prieš juos nėra jokio rimto kaltinimo, bet departamentui būtų geriau, jei jiedu patys pasitrauktų.

Šiandien ryte abu tarnautojai pareiškė, kad jiedu visai nesirengia atsištatydinti.

KALTINIMAI NETURĮ JOKIO PAGRINDO

Savo laiku Elizabeth Bentley liudijo, kad William Remington yra buvęs komunistų partijos narys ir bendradarbiavęs su vokiečių šnipais.

Ištikimybę tikrinanti komisija atidžiai nagrinėjusi Remingtono bylą ir jį išteisinusi. Remington buvo laikinai atleistas iš pareigų, bet vėliau jam buvo sumokėta alga už visą laiką. Į metus jis gauna 10,000 dolerių.

Dabar prieš Remingtoną iškelti nauji kaltinimai, bet jis ir juos neigia.

SEN. MALONE KALTINA MICHAEL LEE

Nevados senatorius Malone kaltino to paties skyriaus tarnautoją Michael Lee.

Pastarasis sako, kad jis prie komunistų partijos niekad nepriklausė ir jokiuose komunistų frontuose nedalyvavo.

Lee sako, kad jis neatsistatydins. Jei dėl paprasto vieno žmogaus nepagrįstus kaltinimų tarnautojams tektų trauktis, tai netrukus valstybės įstaigose neliktų nė vieno tarnautojo, nes nepamatuotų kaltintųjų visuomet atsirastų.

Korėjos prezidentas Syngman Rhee sako, kad rinkimai į parlamentą bus tvarkingi.

Neišsprendė Draper-Adler bylos

HARTFORD, Conn. — Priesiekusieji teisėjai negalėjo susitarti dėl sprendimo Paul Draper, Larry Adler ir Mrs. McCulloch byloje.

McCulloch savo laikų pareiškė, kad Draper ir Adler yra komunistuojantieji. Tatali smarkiai pakenkė jų prestižui, žmonės nėjo į jų ruošiamus parengimus. Jiedu norėjo, kad teismai nubaustų McCulloch.

Byla buvo nuodugnai išnagrinėta, bet teisėjai negalėjo susitarti dėl sprendimo. Teko bylą nagrinėti iš naujo.

Turės kalėti už Rembrandtą, Duererį

KIEL, Vokietija — Šeštadienį vokiečių teismai paskyrė meno studentui Horst Stark bausmę kalėti du metus ir 20,000 markių piniginę baudą už meno paveikslų vogimą ir pervežimą į Vakarų Vokietiją.

Pasirodo, kad jam pavyko iš rusų zonos pavogti Rembrandto, Duererio paveikslus, labai vertingus kiniečių ir japonų šilko darbus, už kuriuos gavo 8 milijonus markių.

Jei negalės sumokėti pinigų, tai už kiekvieną 250 markių Stark turės sėdėti kalėjime 1 dieną.

—Italų vyriausybė pilniausiai pritarė Robert Schumano planui sujungti ūkius. Italija siūso savo delegaciją į planuojamą ūkio konferenciją.

—Nuteistas mokslininkas Claus Fuchs davė FBI agentams apie 200 žmonių vardų, bendradarbiavusių su sovietų šnipais. Fuchs apgailestauja bendradarbiavimą su rusais. Jis mielu noru pasakoja apie kiekvieną, kuris palaikė su juo ryšius ir imdavo slaplus pranešimus.

Dėl gatvėkario susidūrimo su vežančiu gazoliną sunkvežimiu užsidėję keli namai ir 50 šeimų liko be pastogės.

Pasmerkė kenkimą klausyti radiją

MONTEVIDEO, Urugvajus. — Jungtinių Tautų subkomisija informacijos ir spaudos laisvės pasmerkė sovietų valdžios pastangas kenkti klausyti radiją žiniąs.

JAV atstovas Carrol Binder, Lietuvoje gimusio amerikiečio sūnus, dabartinis Minneapolio "Tribune" vyriausias redaktorius, pasiūlė rezoliuciją pasmerkti panašų sovietų valdžios elgesį. Subkomisija vienbalsiai priėmė rezoliuciją.

Kinijos atstovas P. H. Chang užklauso, ar JAV nekenkia sovietų stočių skelbiamoms žinioms. Binder atsakė, kad jis neturįs žinių apie amerikiečių tokias pastangas. Bet jeigu tati būtų daroma, tai Binder siūlo ir jas pasmerkti.

[Amerikiečiai nedraudžia klausyti sovietų radijo pranešimų. Tuo tarpu komunistai Rusijos pasienį apstatę kenkiančiomis stotimis, kurios draudžia rusams klausyti užsienyje skelbiamų žinių.]

Rusai bijo amerikiečių Afganistane

WASHINGTON, D. C. — Sovietų propagandos agentūros skelbia, kad amerikiečiai veda strateginius kelius Afganistane, visai netoli sovietų sienos.

Valstybės departamentas pastebi, kad šiai rusų baimei neturėtų būti jokio pagrindo.

Afganistano vyriausybė susitarė su "Morrison-Knudson Co." praveisti kraštui būtinai reikalingą irigaciją. Šiam darbui atlikti, reikėjo praveisti 80 mylių kelias.

Sutartis įpareigoja minėtą bendrovę praveisti kelią, kad galėtų praveisti vandentekius. Šis darbas ir vedamas. Rusams baimės akys bereikalingai padidėjo.

—AFL prezidentas William Green pareiškė įsitikinimą, kad sen. Robert Taft yra organizuotų darbininkų priešas ir kad jis pralaimės rinkimus rudenį.

—Šeštadienį mirė Michigano atstovas John Lesinski. Jis pirmininkavo atstovų rūmų darbo komitetui.

Vėliausios Žinios

—Pradėjus smarkiam lietuvių, į Berlyną suvaryti vokiečiai pradėjo bėgti iš gretų ir ieškoti pastogės. Sovietų policijai buvo duotas įsakymas vartoti lazdas ir ginklus, kad įaujinamas vėl eiti į šlapias gatves.

—Berlyne komunistų vadai pasakė kelias kalbas, o apie pusę milijono demonstrantų nuėjo prie sovietų Rusijos pastatų nežinomo kareivio paminklo ir prisiekė ištikimybę komunistams. Kalbų metu buvo puolamos JAV, kalbama apie taikius sovietų Rusijos vadų norus ir apie Wall Street pasirošimus karui.

—Britų ir prancūzų karo vadai vakar pakilo helikopteriais, kad galėtų matyti sovietų sektoriuje maršuojančius komunistus. Jie sako, kad viskas buvo tvarkingai organizuota, eisenos buvo didelės. Jie nemano, kad komunistai bandytų įsiveržti į Vakarų Berlyną, kuriams liepė būti pasiruošusiems.

—Bulgarijos komunistų partijos centras paskyrė naują krašto užsienio ministerį. Buvęs vicepremjero pavaduotojas ir užsienio ministeris pavarytas.

—Japonai bijo, kad sovietų delegacijos staigus išvykimas nereiškų ką nors labai blogo, kad Sovietų Sąjunga nepradėtų reikšti naujų pretenzijų ir neįvyktų prievartos. Gen. MacArthur štabas visai nesisilioja dėl gen. Dereviankos išvaizavimo. Sovietų atstovai nesugebėjo padaryti įtakos ir sąjungininkus ir japonus, todėl Maskva juos ir atšaukė.

—Sekmadienio ryte JAV jau įvyko 120 mirtinų trafikų nelaimių. Bijoma, kad šį savaitgalį žuvusiųjų skaičius nebūtų didelis.

—Vakar Berlyną pasiekusieji sovietų policininkai stebisi krautuvėmis ir gausiais produktais. Jiems buvo pasakojama, kad Vakarų Berlyno gyventojai badauja, tuo tarpu ten galima nusipirkti maisto ir net apelsinų. Atbėgusiems policininkams amerikiečiai pripažino tremtinių teises.

Rusai staigiai išvaizavo iš Japonijos

TOKIO, Japonija. — Sekmadienio rytą sov. gen. Kuzma Derevianko ir 48 įvairūs pagalbininkai netikėtai išvaizavo iš Japonijos.

Gen. Derevianko buvo vyriausias sovietų valdžios atstovas sąjungininkų taryboje. Paskutinėmis savaitėmis jis gana aštriai susikirsdavo su kitais tarybos nariais.

Gen. MacArthur, sąjungininkų vyriausias vadovas, keliais atvejais viešai apibarė gen. Derevianko už nepamatuotus reikalavimus ir netaktą.

DEREVIANKO IŠSIVEŽĖ SAVO ŽMONĄ

Gen. Derevianko kelis kartus važinėjo į Maską. Anksčiau jo žmona likdavo Japonijoje, bet šį kartą Maskva įsakė jam išsivežti ir žmoną.

Manoma, kad gen. Derevianko jau nebeįsė į Tokijo. Kartu su juo išvyko visa eilė aukštųjų pareigūnų, užėmusių atsakingas vietas įvairiose komisijose. Tokijo mieste dar liko 400 įvairias pareigas einančių rusų, bet nėra nė vieno aukštesnį rangą turinčio žmogaus.

Rusų prestyžui smarkiai pakenkęs belaisvių klausimas. Dar negrįžo dešimtys tūkstančių japonų.

Siūlo visai panaikinti kavaleriją

WASHINGTON, D. C. — Atstovų rūmų karo komitetas siūlo visai panaikinti kavaleriją JV kariuomenėje. Vietoje raitųjų, siūlo sudaryti vieną artilerijos ginklų rūšį, įpareigotą atlikti visus uždavinius.

Be to, siūlo lauko ir prakraščiu artilerijos dalinius sujungti. Vietoje dviejų skirtingų artilerijos rūšių, turinčių skirtingą uždavinį, siūlo sudaryti vieną artilerijos ginklų rūšį, įpareigotą atlikti visus uždavinius.

Komitetas taip pat siūlo leisti sekretoriui deleguoti gana didelę galią kariškiams.

—Švedijos premjeras Erlanger tvirtina, kad švedų komunistai yra tikrai svetimos valstybės kluosnų įrankiai.

DIDOKAS SOVIETŲ POLICININKŲ SKAIČIUS BĖGA Į VAKARUS

Sąjungininkų karo jėgos yra pasiruošusios pastoti kelią ginkluotoms komunistų gaujoms

BERLYNAS, geg. 28 d. — Komunistų spauda, radijas ir Gerhard Eiser keliais atvejais tvirtino, kad į Berlyną suvažiuosieji komunistai "išlaisvins sąjungininkų pavergtą Berlyno dalį", bet pirmoji demonstracijų diena praėjo beveik be jokio incidento. Nė vienoje vietoje komunistų gaujos nedrįso peržengti sienos.

Komunistus, aišku, sulaukė Amerikos tankai, britų kulkosvaidžiai ir sąjungininkų karo vadų įsakymas kareiviams šauti kiekvieną tvarkos ardytoją, jei jis neklausys įsakymo, nemes ginklų ir nekels rankų į viršų. Pasienį saugojo vokiečių policija, bet visai netoli vokiečių buvo sąjungininkų šarvučiai, o strateginėse vietose buvo kulkosvaidžiai ir kareiviai, pasiruošę pulti pagal pirmą įsakymą.

Sovietų vadai galėjo pakeisti įsakymą ir dėl kitos priežasties. Jie buvo pasiūkę siųsti vokiečius "Berlynui išlaisvinti", bet patyrė, kad didokas jų paruoštų "laisvintojų" skaičius norėjo patys išsilaisvinti. Daug Berlynan suvežtų vokiečių buvo ieškojo progos patekti į vakarus.

Šių sumetimų vedami rusai patys pastatė daugiau policininkų pasienyje, negu sąjungininkai. Jie daboją, kad suvažiuosieji nepasinaudotų proga ir nepabėgtų į laisvo Berlyno sektorius. Bet rusams nepavyko ir sienos tinkamai apsaugoti. Šeštadienį į amerikiečių ir britų sektorius atbėgo 35 policininkai. Jie prašo duoti jiems tremtinių teises ir leisti pasilikti Vakarų Vokietijoje.

Atbėgusieji noriai pasakoja apie sovietų sektoriaus nuotakas ir komunistų partijos planus.

Šeštadienį iš sovietų sektoriaus norėjo pabėgti visa mokykla. Rusams pavyko dalį bėgančių mokinių suimti, bet keli jų vis dėlto paspruko. Sovietų policija paleido kelis šūvius. Jiems pavyko pagrobti mokytoją Georg Muenz. Bet šis reikalas dar nebaigtas.

Šiandien Berlyne smarkiai lijo. Gatvėmis maršavo tikrai suvartytas militarizuotas jaunimas, bet gyventojai išsislapstė pastogės ieškoti. Didesnieji berniukai taip pat išbėgiojo iš gretų. Gatvėje liko tikrai maži vaikai, kuriems iš anksto buvo įgrasinta nebėgti iš gretų.

Sąjungininkai saugo visą Berlyno pasienį.

PREZIDENTAS TRUMANAS SVEIKINO SUGIRŽUSI SEKRETORIŲ ACHESON

Demokratas Fr. Graham, prezidento Trumano politikos šalininkas, gavo daugiau balsų

WASHINGTON, D. C., geg. 28 d. — Prezidentas Trumanas vakar nuvyko į aerodromą ir pasveikino iš Europos sugrįžusį sekretorių Dean Acheson.

Prezidentas padėkojo Achesonui už gerai atliktą darbą. Trumanas sako, kad Londone vykusioje konferencijoje buvo viena iš pačių svarbiausiųjų po Potsdamo.

Prezidentas taip pat padėkojo Dr. Philip Jessup ir republikonui John Sherman Cooper už konferencijos metu sekretoriui duotus patarimus.

ACHESON PASAKYŠ KALBĄ PER RADIJĄ

Ateinantį trečiądienį sekretorius Acheson informuos kongreso atstovus apie Londono konferenciją ir joje padarytus nutarimus.

Sekretoriaus kalba bus transliuojama per radiją, kad visas kraštas galėtų patirti padarytus nutarimus. Vėliau kongreso bibliotekoje susirinkę įstatymų leidėjai galės klausinėti sekretorių apie nutarimus.

Sekretorius atsakys į visus kongreso atstovų paklausimus, bet šios žinios nebus transliuojamos.

SEKRETORIUS NORI INFORMUOTI PREZIDENTĄ

Laikraštiniškai norėjo apklausti sekretorių, bet jis atsisakė su jais kalbėtis.

Acheson pirma nori informuoti prezidentą Trumaną, o vėliau pasakoti laikraštiniams. Sekretorius priminė, kad svarbiausieji nutarimai paskelbti spaudai. Laikraštiniškai ta-

Sen. Graham gavo daugiau balsų

RALEIGH, N. C., geg. 28 d. — Sen. Frank P. Graham gavo žymiai daugiau balsų, negu advokatas Smith, bet pirmiųjų rinkimų išdavos dar neišskios.

Graham yra prezidento Trumano politikos šalininkas, o adv. Smith remia pietiečių demokratą. Jis pasisakė prieš pilietinių teisių ir prieš projektuojamą samdos įstatymą.

Dar ne visi balsai suskaičiuoti, bet iš turimų davinų matyti, kad už Graham vakar buvo paduoti 280,975 balsai, o už adv. Smith — 233,113. Manoma, kad pirmiųjų rinkimus teks pakartoti.

HARRY GOLD IŠDAVINEJA ŠNIPUS

PHILADELPHIA, Pa. — Chemikas Harry Gold išdavinėja visus savo draugus ir sovietų agentų bendradarbius šnipus. Jis davęs agentams vardus žmonių, padėjusių rusams rinkti žinias apie JAV pramonę ir karo paslaptis.

Gold negali įsivaizduoti, kaip jis galėtų būti toks kvailas, kad rusams būtų teikęs atomo bombos paslaptis.

Gold prisipažįsta bendradarbiavęs su nuteistu britų šnipu Klaus Fuchs.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Iš Profesorų Draugijos veiklos

Palyginti neseniai, š.m. vasario mėnesio 18 d., įsikūrusi Lietuvių Profesorų Draugija Amerikoje jau žengia pirmuosius žingsnius ir yra numatiusi bei suplanavusi atlikti nemažą darbą. Svarbiausi draugijos rūpesčiai yra: 1. Išlaikyti lietuvių mokslininkų pajėgumą; 2. Studijuoti Amerikos lietuvių gyvenimo problemas; 3. Palaikyti ir aktyvinti Lietuvos išlaisvinimo kovą; 4. Profesiniai reikalai.

1) Atvykusiems į JAV lietuviams profesoriams toli gražu nevisiems tevykla sudaryti sąlygas moksliniam darbui tęsti. O negalėjimas dirbti savo srityje ne tik neleidžia mokslininkui progresuoti, bet net išlaikyti savo mokslinį pajėgumą. Dėl to draugijos valdyba stengiasi: a- surasti lietuviams profesoriams darbą aukštosios mokyklose; b) skatinti mokslinių darbų rašymą; c) padėti mokslus einančiam jaunimui specializuotis ir tuo būdu sudaryti mokslininkų prieauglį.

2) Norėdama objektyviai pažinti Amerikos lietuvių įsikūrimo istoriją ir dabarties gyvenimą, draugija yra suplanavusi mokslininkams tirti bei nagrinėti visą eilę šoninių gyvimo sričių: kultūrinę, religinę, socialinę, politinę, ekonominę gyvenimą. Šiam darbui kviečiami pajėgiausi įvairių sričių specialistai, kurie paruoš smulkius pranešimus apie lietuvių padėtį įvairiais atžvilgiais.

Kad išvengus nereikalingo paralelizmo, draugijos valdyba yra pasiryžusi glaudžiai bendradarbiauti su jai artimomis mokslinėmis ir kultūrinėmis organizacijomis ir derinti mokslinį darbą.

Draugijos valdybai nemažiau rūpi ir leidimas mokslinių darbų, kurių mūsų mokslininkai turi paruošti. Žinoma, čia didžioji kliūtis yra lėšų stoka.

3) Draugijos valdyba dalyvauja ir Lietuvos laisvinimo darbe. Ji tiksliau informuoja Amerikos visuomenę apie bolševizmą ir stengiasi atitaisyti Amerikos mokslinėje spaudoje pasitaikančias žinias ar nuomones Lietuvos klausimu. Čia pasitaiko nemaža literatūros, kurioje sąmoningai ar per neapžiūrėjimą pateikiami neteisingi duomenys ir neteisingai nušviečiami mums rūpimi reikalai bei klausimai. Valdyba yra padariusi žygių tokioms klaidoms atitaisyti. Sekama, kad Lietuvos klausimu literatūra nepateiktų neteisingų faktų ir tuo būdu nekenktų Lietuvos laisvinimo reikalui.

URBA Gėlių Mylintojai, Vestuvės, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5890 arba 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7308

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELININKAS
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, ankietų, laidotuvėms ir dël kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Laisvumo ar liudėsio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikalinge atvyksim į jūsų namus su vainiku pavelskiais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

Daugelio Lietuvių Profesorų Draugijos Amerikoje darbų sėkmė, žinoma, priklausys ir nuo lietuvių visuomenės priitarimo, susidomėjimo ir paramos.

NAKTIES TYLUMOJ

Stasio Šimkaus dainos premjera

Taip vadinasi viena kompozitoriaus Stasio Šimkaus daina, parašyta chorui. Aplamai juk yra žinoma, jog Stasys Šimkus buvo daugiausiai chorinės muzikos kūrėjas, pats ilgus metus su choralis darbavęs, gerai pažinęs chorinės muzikos pasaulį, mokėjęs rašyti, kaip įprasta sakyti muzikų tarpe, „gerai skambančius chorais“. Štai, pavyzdžiui, vienas paskutiniųjų jo kūrinių, opera „Pagarbinai“, yra kuone ištiesi chorinis veikalas, kupinas Stasio Šimkaus lyriškos sielos ir ugningo temperamento išsiliejimo, kupinas nuostabių lietuviška melodika persunktų chorų. Tai, žinoma, didelis ir efektingas veikalas, reikalaujantis didžiulio choro, ir nemažesnio orkestro.

Pavarčius Stasio Šimkaus dainų rinkinius, galima rasti ir mažesnės formos „deimaniukų“. Vienas tokių yra ir daina chorui *Nakties tylumoje*. Kokia tai žavi daina! Kiek joje nakties nuotaikos, kiek lietuviško lyrizmo, kiek ramaus, ilgesingo grožio!

*Cit, cit! Švelnūs naktų žvėgės sparnai
Apklostė žemelę, jos vargą nutildė,
Nei vieno vargaolio svajoti seniai troškimai,
Gal būt, bent sapne išsipildė...*

Taip, daug muzikinio grožio šlypi šioj dainoj, tačiau ir labai, labai daug harmoninių moduliacijų, labai daug tiesiog neperžengiamų sunkumų chorui! Ir todėl nenuostabu, kad paprastai chorai, pabandę šią dainą, išsigąsdavo tų sunkumų ir ją atgal stalčium padėdavo. Vargu bau kas ją bus girdėjęs Lietuvoje atliekant, o tikrai niekas jos nėra girdėjęs Amerikoje. Ši žavi daina, tarsi, apdulkėjo nedainuojama. Ir ne kas kitas, bet tik muzikali, moterų choras, *Alice Stephens Singers*, nutarė „nupūsti dulkę“ nuo šio kūrinio, išdrįso įtraukti jį, muzikui A. Kučiniui jį perdurbus moterų chorui, į savo pavasario koncerto programą. Orchestra Hall, viena didžiausių ir gražiausių koncertinių salių Amerikoje, bus ištis garbinga vieta pirmam atlikimui šio genialaus ir, galima drąsiai teigti, gražiausio Stasio Šimkaus kūrinio. Šis koncerto programos numeris bus ne tik koncerto aukščiausias pakilimas, bet kartu ir pagerbimas vieno didžiausių Lietuvos muzikų, atminimas jo asmenybės, apleidusios šį pasaulį pačiame kūrybingumo. Pavasario naktį, birželio 2, klausysimės švelnių jo dainos melodijų:

*Cit, cit! Myliu aš tą tylą:
Švelniū ramum kiek kartų
man skaudančią dvasią ji gydė,
Kiek kartų gavino man alps-
tančių širdį...*
*Cit, cit! Taip gera, taip miela,
ramu...*

ATIDENGŠ PAMINKLĄ
Kapų puošimo dieną bus atidengtas paminklas Arthurui Bložiui, mirusiam 1937 m. balandžio 11 d. ir palaidotam Lietuvių Tautinėse Kapinėse.
J. B.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi „NAUJIENOSE“

Chicagos lietuviai puoš savo kapus

Antradienį, gegužės 30 dieną, Chicagos ir jos apylinkių lietuviai vyks į Tautines Kapines. Tą dieną jie puoš savo brolių, seserų, tėvų, vaikų, giminių ir draugų kapus.

11 valandą ryto Tautinėse Kapinėse įvyks iškilmingos Kapų Puošimo Dienos apeigos. Be lotų savininkų rinktos Tautinių Kapinių vadovybės, pla-tesnė kalbą pasakys čekagiečiams pažįstamas Dr. A. Zymantas. Dainuos geriausieji Chicagos lietuvių chorai, gros iškilmei pritaikyta muzika.

Chicagos Tautinės Kapinės auga ir plečiasi. Paskutiniaisiais metais jos įsigijo didesnį žemės plotą, padarė kelis pagrazinimus. Mirusių lietuvių kapų skaičius kiekvieną savaitę vis gausėja. Šiose lietuvių kapinėse amžina poilsio vieta rado ne tik tūkstančiai paprastų mūsų tautiečių, bet ten guli visai eilė pasijmėjusių ir daug pasidarbavusių vyrų ir moterų. Netrukus šiose kapinėse bus pastatytas ir Dr. Jono Šliu-
po, aušrininko ir kovotojo už lietuvių laisvę, paminklas.

Naujai atvykusiems lietuviams vertėtų panaudoti Kapų Puošimo Dieną kapinėms apžiūrėti. Jie turėtų progos pamatyti daug jiems įdomių dalykų.

Pasibaigus programai, lotų savininkai ruošia tradicinį pikniką, kuris įvyks visai greta Tautinių Kapinių. Piknike seni čekagiečiai turės progos susitikti su savo draugais, o naujai atvažiuosieji — užmegsti pažintis, nes beveik visa Chicago antradienį bus Justice Parko daržė.

Loto savininkas

Petronėlių vardinės

Trečiadienį, gegužės 31 d., yra Petronėlių vardinės. Šia proga norime pasveikinti Petronėlę (Pearl) Kurauskienę.

Petronėlė Kurauskienė yra labai nuoširdi „Apšvietos“ narė ir visuomet prisideda prie įvairių reikalių aukomis ir darbu. Dad neseniai ji ne tik apsiėmė dirbti apšvietiečių Dr. Jono Šliupo paminklui statyti rengiamame vakarely, bet kartu pasikvietė ir Oną Vainauskienę. Taip pat jos įteikė ir labai brangią dovaną komitetui, kad tik daugiau pelno padarius. Apšvietos susirinkime gegužės 9 d., svarstant naujus sumanymus, Petronėlė ir vėl pasižada su Ona paaukoti brangią dovaną apšvietiečiams būsimam piknikui rugsėjo 3 d. Čia ir ji pati pasižadėjo padėti paskleisti biuletenus.

Už dosnumą ir nuoširdumą sveikinu Petronėlę Kurauskienę jos vardo dieną ir linkiu daug laimės ir sveikatos darbuotis visų gerovei, o ypač „Apšvietos“ draugijoj.

M. Zolpienė, pirm.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISI SROVŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS

Reikalaujame motinai laisvės

P. Šaltimiero parengime kons. Dr. P. Daužvardis Motinos Dienos proga tarp kitko pareiškė:

Gyvasias motinas pasveikinom ir linkėjimus joms išreiškėm žodžiais ir muzika; mirusias motinas pagerbėm atstojimu bei tyla. Prisiminkime pavergtas, kankinamas ir niekinamas motinas susikauptu ir pasižadėjimu daryti viską, kad jų kančios ir vergija pasibaigtų galimai greičiausiu laiku.

Šios motinos, apie kurias dabar kalbu, yra lietuviškos motinos baudžiauninkų dvaruose Lietuvoje ir vergų stovyklose Rusijoje. Jos šiandien nešvencia ir dainų nesiklauso. Jos dirba vergų darbą ir prakai-
tuoja kruvinu prakaitu. Joms priklauso mūsų didžiausia pagalba ir giliausia užuojauta.

Be individualių motinų dar yra bendra Tautinė Motina — Lietuvių Motina Lietuva. Ji kencia ir skausmą, ir paniekimą, ir išniekinimą kančias. Ją kryžiuoja ir kankina kriminalistas bolševikas. Ji yra dabar tokioje padėtyje, kokioje niekuomet nėra buvusi.

Kad jos (Lietuvos) padėtis yra tragiška ir nežmoniška, tai parodo šie faktai: jos laisvę yra sutrempta; teisės paneigtos; ji yra apiplėšta ir paversta; ją mendo ir naikina mas-koliai ir mongolai, ji yra nuo pasaulio atskirta ir hermetiškai uždaryta; niekas į ją neleidžiamas ir niekas iš jos neišleidžiamas.

Nemažas skaičius Amerikos lietuvių turi Lietuvoje motinas, nori jas atsigabenti Amerikon, bet negali — okupantai bolševikai neleidžia. Daugybė Amerikos lietuvių turi Lietuvoje motinų kapus, norėtų juos atlankyti, bet negali — okupantas jų neįsileidžia.

Lietuva dabar yra bolševikų kalėjime surakinta, kankinama ir naikinama. Motina Lietuva ir visos joje bei tremty esančios motinos kreipiasi į mus ir prašo mūsų pagalbos joms laisvę atgauti — iš raudonojo pragaro išlaisvinti.

Lietuviškos motinos ir visi lietuvių motinų vaikai, išgirs-
kite!

Kęstučio Klubas ruošiasi piknikui

Gegužės 20 d. pas klubo įdininką Praną Mickų, 4146 Archer Ave., įvyko bendras klubo pareigūnų ir pinikų komisijos pasitarimas gegužinės reikalui. Be klubo pirmininko A. Valonio, visi klubo pareigūnai dalyvavo posėdyje. P. Jakavičius, Mrs. L. Shotas, P. Mickus, B. Shotas, J. Simanavičius, P. Ališauskas; pikniko komisija: B. Klemka ir J. Katenas, na, ir klubo korespondentas.

Šį posėdį sušaukė pikniko komisijos pirmininkas Bruno Klemka, norėdamas su visais klubo pareigūnais pasitarti ir pasirošti klubo piknikui. Tenka dažnai būti įvairiose suiegos, bet retai tenka gerintis tokiu nuosirdumu, tokiu bendradarbiavimu, koks buvo šiame Kęstučio Klubo pareigūnų posėdyje. Tai bitės, kurių tarpe nėra tranų. Jų tikslas, jų pasiryžimas, kad šis klubo parengimas atneštų klubui moralę ir materialę naudą.

Piknikas įvyks birželio 4 d. Justice Park Gardens, kampas Archer Ave. ir Kean Ave. Parkas didelis, didelis paviljonas šokiams, gera muzika. Įėjimas į parką nemokamas ir dar bus duodamos dovanos: elektriniai laikrodžiai, toasteris ir daug kitų vertingų dovanų, net ir didelis televizijos priimtuvas.

Kviečia Kęstučio Klubo pikniko reigėjai.

Klubo koresp. J. Kondroška

te kryžiuojamos, kankinamos ir žudomos Lietuvos ir lietuvių tautos balsą ir stokite į jos laisvinimo legioną: reikalaukite, kad rusai iš Lietuvos išsikraustyti; kad šimtus tūkstančių lietuvių iš Rusijos kalėjimų ir vergų stovyklų paleistų; kad Lietuvai ir lietuvių tautai laisvę grąžintų.

REMKITE TUOS, KURIU GARSINASI „NAUJIENOSE“

Metinis Mirties Minėjimas

GRIGORIUS GALMINAS

Atsiskyrė iš mūsų tarpo gegužės 31 dieną 1949 m.

Paėjo iš Kalėdinų parapijos, Upinių kaimo.

Paliko nuliūdime mylimą moterį Sophia Dapkus Galmienę, 3 sūnus: Juozapą ir jo žmoną Florence ir sūnų; Jona, žmoną Marcelą ir sūnų; Antaną ir žmoną Dorothy; 3 dukris: Anna Simon, jos vyrą Bill ir sūnų; Sophia Montalto, jos vyrą Joseph; Bernice Romanek ir jos vyrą John, broli Jona Galmiņa, pusbroli Stanislova Vainauską, žmoną Ursulę ir sūnų; svogerį Aleksandrą Jagminą, svogerį Dominiką Fabijoną, svogerį Sofiją Jagminienę ir kitas gimines ir draugus.

Atminčiai jo mirties bus laikomos mišios už jo sielą trečiadienį, gegužės 31 dieną, 1950, Sv. Jurgio bažnyčioj 7:45 ryte.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

MAŽEIK & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6645 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE.
PROSPECT 6-0099 YARDS 7-1138-1139
Tiesiogiai gyvos lietuviškos dainos, giesmės, laisvės kovos, laisvės kovos

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAFAYETTE 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE. CICCERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

Pirkite iš Didžiausios
Paminklų Dirbtuvės
CHICAGOJE

Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ

Paminklus pristatome į visas
kapines arti ar toli.

Telefonas BEVERLY 8-3632

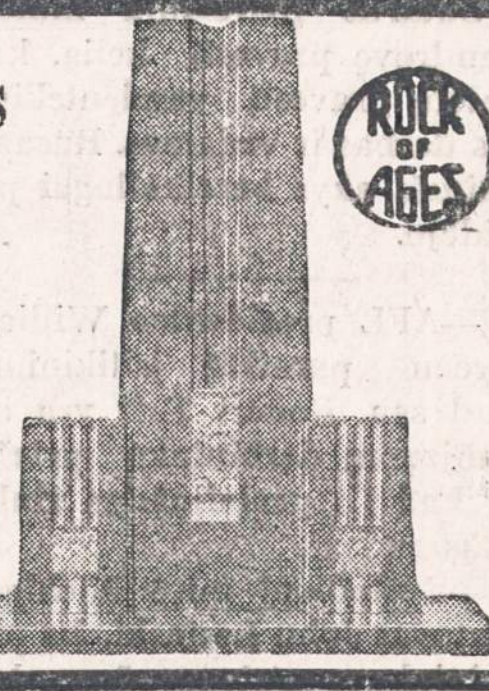
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atidara visuomet PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEVERLY 8-0005

DRUMZLINI VANDENYS

WINNIPEGO POTVYNIO BIULETENIS

Rašo J. PRONSKUS

(Tešiny)

Palangos beieškant

Prieš gerą ar blogą, tačiau mano pirmosios atostogos Kanadoje išpuolė gana anksti: nuo gegužės 15 d. Senu papratimu, kur kitur atostogas praleisti, jei ne mielojoje Palangoje, šventioje ir kuršių Nerungos "dykumoje", ir kokiomis kitomis susisiekimo priemonėmis, jei ne senuoju iškimuoju draugu bičiuliu dviračiu. Taigi, gegužės 16 d., saulute iš ryto laiminant ir vėje-

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

REKORDAI
PO 75c. VIENAS

Gyvenk, juokis ir mylėk
Daug daug dainelių. Lithuanian
Radio Quartet Rūta.
Pakirsiu berželį
Zygis į Vilnių. Lith. Men's Octet
"Aidai".
Rytoj šventa, išmiegosim
Valio, plovėjėliai. Lit. Men's Octet
"Aidai".
Šustas ir koja-koja.
Mikita. Tautiškas šokis
Kubilas ir suktinis
Norui miego. Tautiškas orkestras
—šokis.
Kalvelis
Vėdaras. Tautiškas šokis.
Ziogelis ir Grež-grečius
Malūnas. Tautiškas šokis.
Gerkl, gerk girtuoklė
Senos mergos Polka. Brooklyn
lietuvių orkestras.
Polka nesistumkit.
Kauno Valsas. V. Dineika ir J.
Petrauskas.
Pas Darželį trys mergelės
Kaip gi gražus Darželis. Adelfe
Vyčiūnė, Ona Miliauskaitė.
Vestuvių Polka
Norui miego. Lietuviškas orkestras.
Gyvenk, juokis ir mylėk
ir Dzinguliukai, duetas su ork.
Vainikas Lietuviškų Dainelių.
Dalis pirma ir antra, sugrotos didelio lietuvių orkestro.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtas grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2— (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritės bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17 bata teikia greitą rezultatą skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE— (\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Ar— (\$1.00)— duoda STEBETINUS rezultatus.

NAUJAS—KAIP STEBUKLAS Stanis — 3 in 1 kojų gydymas. Vėsinas ir palengvina "sekundėmis" pavargusias, degančias, patinusias ir skaudančias kojas.

Kai nuo skaudančių kojų jaučiatės senas, tai Stanis kojų vonia pagelbės, kad norėsite net šokti!

Didelis, pusės svaro gabalas, tiktai už 75c. siunta apmokėta. Speciali pasiūla. 3 gabalai už \$2.00 siunta apmokėta.

Ateikite arba atsiskirkite "money order". Gaunama geresniose apšvietose ir Wieboldt krautuvėse

Z. G. STANIS CO.

2822 ARCHER AVENUE
CHICAGO 8, ILL.

liui pakenčiamai iš sono pūksnojant, apsirūpinęs būtiniaisiais arktikos tyrinėtojų pabūklais, išjojo šiaurės linkui, į Manitobos Baltijos jūros (Winnipeg ežero) pakrantes.

Miestas paliko beplunkštąs, beplaušiantis, tūkstanciam vandens siurblių zurziant iš namų rūšių vadenį pumpuojant, patilčių pervažoms patvinus, upių rajonuose žmonių skruzdėlių eilėms su maišeliais ant pečių krutant, gervėms ir įvairiems jūrų paukščiams, kurie St. Vital, St. Boniface, Kildonan ir visoje pietinėje miesto dalyje apsigyvenę čia didžiausią ermiderį kelia ir ieškosi patogių vietų, iš ežero kyšančių stogų pakreigiuose lizdus sukūti ir anuą gentkartę perėti...

Iki pat Riverside ir daug toliau upė ne upė, o spinduliuojantis vandens plotas, su kyšančiomis medžių galūnėmis ir iki juostos nūgrimzdusiomis sodybomis. Pasiekus Lockportą užtvankas, kur vanduo verčiasi viršum visų užtvankos pastatų, upės krantai palengva tie pakyla, kad srovė pasidaro visai normali ir apie užpakalį pasilikusį tvaną tik atsiminimas belieka. Minčtas žemutinis Garry fortas ir pats lordo Selkirko miestelis sausi, linksmi, upei drausmingai nešant savo drumzles gilia galinga vaga. Toliau už Eelkirko upę ir plentas persiskiria, ir upė, dingusi kažkur už krūmokščių lygumose, pasiskirsto į kelias rankoves ir baigiasi Winnepgo ežero pietiniame smaigalyje.

Vaidžiai? Žemė visur matyt puikiausia, didžiuliai laukai, lygūs, neapmatomi, gilūs juodžemis, vienur veik tinka arti, kitur pelkės tebetvyliuoja. Ganta? Iki pat Sandy Hook nieko kito, kaip epušnėliai ir karklynėliai ir kitoki menkos vertės krūmokšniai. Tik artėjant prie pirmojo "byčiaus" (paežerio vasarvietės) nešiojančios skambų vardą San Siuci, tolybėje per krūmokšnių viršūnes pamatai padangęse blizgant kažkokią lygią, akinančią baltą juostą. Tai Winnepgo ežeras taip šviečia. Greičiau mini savo pegasą, ir tikrai neužilgo atsiveria pilnas ežero vaizdas, ir koks nustebimas, privažiavus jo krantą. Milžiniškiausią ledų begalybę, kurios kitoje pusėje tiesiai melsvuoją rytinis krantas, o tolyn į šiaurę išsiplečia, susiliedama su dangaus skliautais sustyrusi. negyva melsvai baltą ledų jūra... Dešiniame, pietiniame ežero gale, kur turi būti didieji vandens vartai, Raudonosios vandens masės įleisti, nematyti nė mažiausio "susijaudinimo": tik truputis tyro vandens, lyg koks kytis įsikisęs į ledų sustingusią masę. Tas mikroskopinis plyšelis tai yra visa 100 mylių ploto gyvenančių žmonių, miestų, miestelių ir kaimų viltis, kad ežeras greičiau sugertų kito tokio pat ežero vandenį! Ir geriausia nora is Winnepgo ežeras negalėtų patenkinti Raudonosios upės slėnio norus, turėdamas be Raudonosios sugerti dar dviejų tokių, tik dar žymiai galingesnių

upynų — Saskatchevano, Winnepgo upės, ir šimtų mažesnių srovių vandenį. Ir bandyk sugerti vandenį, kai jie pradėdami atnešti daug anksčiau, negu saulė pradeda dildyti paties ežero sieksinę plūtą... Taigi, nei olandai, nei bebrai Winnepgu nepadės. Čia galėtų gal tik marsiečiai padėti, kurie, pasak astronomų, yra geriausi kanalų meistrai, ir galbūt visą Raudonosios upyną nukreiptų atbulą kryptimi. Bet ką tuomet pasakytų Raudonosios slėnio fermeriai, kuriems tos pasikartojančios nelaimės vėl eile metų atneša laimę, nes šis slėnis gali prilygti geriausioms Ukrainos juodžemio sritims, ir gal dėlto čia tų ukrainiečių tiek daug, kad pav. rytinių Raudonosios krantų iki Lockporto ukrainiečių kaimeliai primena tikrą Dniepro paupį, su nubaltintomis mažomis bakūžėmis, svingūninėmis cerkvelėmis ir ne labai jau rūpestinga sodybų liuoba.

Prasideda paežerio kurortų sritis, garsusis Winnipeg Beach. Bet tas yra susidaręs iš visos eilės paežerio vietovių, k. a. San Souci, Matlock, Whitewold, Winnipeg Beach, Sandy Hook ir dar už kelių mylių tarpo, 57 mylios nuo Winnepgo, Gimli, tai islandiečių iš jų mitologijos painotos "dievų buveinės" Gimli vardo miestelis, mūsiškai Palanga, "svieto pabanga".

Visi tie Winnepgo "byčiai" bent šiuo laiku nesudaro išpuodžio. Tai winniepiečių porai mėnesių "pasisaulėti" bei pasimaudyti vietovės, nameliai nemeliūkščiai, susispaudę menkuose epuštrotėliuose, su garsiais skambiais vardais, "alėjomis" bei "avenues", žaislavietėmis, "parkais" ir jau tirštai bekrutėnčiais vaikais ir moterimis, — Winnepgo potvynio aukomis, Manitobos "displaced persons", DP!

Nors saulė šviečia, bet nuo begalinių ežero ledų plotų dvelkia toks aštrus ir veriančios oras, kad dienos metu tenka užsimauti pirštines. Tačiau, paežerio paplūdimių smėlyje vaikai, eskimų parkomis apšvilke, jau rausloja smėlį ir stato smėlinius pylimėlius. Bendrai vaizdas svetimas, nepanašu nei į gražiąją Palangą, nei į romantiškąją Sventąją, nei į brangiąją Neringą...

Tik Gimli pasiekus staiga pasijunti kažkaip lyg tėvynėje Lietuvoje, prie Baltijos kranto. Pirmasis sutiktas gimietis pasirodė esąs apysėnis, simpatingų veido bruozų ir tokio pat būdo islandietis, Mr. Christianson, beturjis prie pat ežero kranto gražią vilą, puikų De Luxe automobilį, 6 sūnus ir 2 dukteris, visus išleides aukštusios mokslo ir pats dabar pasitraukęs iš visų pareigų (kaip vėliau paaiškėjo, jis turi čia pat Gimli dvi geriausias krautuves). Gimli ateinančiais metais švęs savo 75 metų sukaktį, tai yra tik metais jaunesnis už Winnepgą. Tai kuklus, malonus, nedidelis, poros tūkstančių miestelis, turįs visus kultūringo žydinio atributus — bene tris bažnyteles, ligoninę, 12 skyrių aukštesnę mokyklą, biblioteką, "parką", sportui ir vaidinimams sales bei aikštes, ir t. t. Dar pačiam Christiansonui atsikeliant į Gimli, čia buvo nei keli,

nekalbant apie geležinkelį, ir vienintelis susisiekimas su pasauliu buvo laivas vasaros metu plaukiojantis iki Selkirko, bet kokios kainos tiems laikams, kada už kiekvieną gyvą šeimą narį teko mokėti 50 centų ir už 100 svarų bagažo 10 centų frakto.

Kas slenktant tolyn šiaurės sudaro akims ir širdžiai paguodos, tai nuo Sandy Hook prasideda eglynėliai, kurie apie Gimli ir pačiame Gimli jau net dominuoja. Ežero plotis ties Gimli skersai siekia jau 22 mylios, o toliau šiaurėje net 90 mylių, gi viso ežero ilgumas siekia 300 mylių, taigi vrasiai galima vadinti mažąją Baltiją.

(Bus daugiau)

—Chicago mēras Martin Kennelly įsakė ištirti, kodėl gatvėkarių durys neatsidarinėja. Jei durys nebūtų užsidariusios, ketvirtadienio nelaimėje nebūtų žuvę tiek daug keleivių.

PLANINGAS
TAUPYMAS
VISUOMET
MOKA GERUS
DIVIDENDUS

PRADĖKITE
TAUPYTI
ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—Virginia 7-7747

IŠPARDAVIMAS
Keletas šimtų Televizijų setų turi būti išparduoti, sutauptant visą trečią dalį kainos, ant nekurių pusę kainos. T. V. Televizijos setai yra pilnai garantuoti, kad veiks gerai. Parduodami ir lengvai išmokėjimais.

T. V. Motorola, už	\$ 5500
T. V. Philco, už	4950
T. V. Farnsworth	6900
R. C. A. Victor	11000
General Electric	12900
Admiral Console	14500
Westinghouse	13500
Du-Mont	22500
Zenith M	16900
Raytheon	12900

Visi minėti Televizijos setai veikia be aerial ant stogo, nieko daugiau nereikia, tiktai prijungti prie elektros.

Radios su fonografu kruvoje, kas automatiškai pati permaino rekordus. Gražiam kabinetu vertė \$250, už \$125. Dykai 25 klasiškos plokštelės. Mažos Radios po \$9.00. Mazi phonografai po \$9.00.

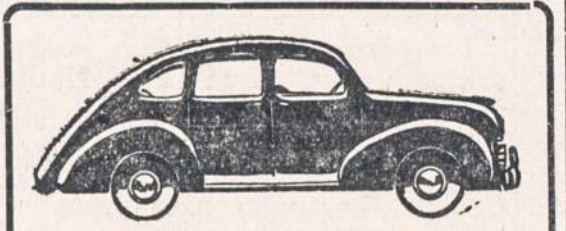
Jos. F. Budrik, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET Tel. CALumet 5-7237
Atidara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

Sprogo bomba universitete
26 Northwestern Universiteto studentai ir 10 Evanstono ugniagesių turėjo būti nugalėti ligoninėn po to, kai sprogo siera bomba Sigma Chi brolijos namuose, 2249 Sheridan Rd. Gal tai būtų pasikėsimo prieš universiteto žurnalizmo katedros studentus, kurie yra nurodę kai kuriuos gemblininkus. Bomba sprogo kaip tik netoli jų gyvenamosios vietos.

NAUJIENAS KASD VISO SLOV
amones: darbininkai, bizeriniai, profesionalai, dvasininkai, moksline
valerianininkai

Namų Savininkų Atydai!
Pakeiskit dabar į pigesnį, lengvesnį ir pilnai Automatišką Gasu ar Alyva Sildymą. Meuller Climatrol Oil Burner, pilnai įvestas už \$235. Meuller Climatrol Gas Burner įvestas už \$255. Lengvais išmokėjimais. Dykai apskaitavimas. Mieste ar priemiesčiuose.
Reeder Sheet Metal Works
4518 W. 63rd St. PO 7-9160

PAULINA RUSSIAN-TURKISH BATHS
Trečiadienį moterų diena.
ELECTRIC TREATMENTS
Overland Vapor Bath Cabinet
Ultra Violet-Sunshine and Infra Red Light Radiations
Swedish Massage and Movements
—Electric Bath and Room \$3.00
C. Laurinavich & Son, Props.
1657 WEST 45th STREET
kampas So. Paulina St.
Tel. Virginia 7-9493
CHICAGO, ILL.

A and M MOTORS
NAUJI IR VARTOTI
AUTOMOBILIAI

Autorizuoti pardavėjai geresnių vartotų automobilių.

Jeigu jūs nepažįstate vartotų automobilių, tai susipažinkit su savo dyleriu

A and M MOTORS
H. G. MATLOCK

6056 S. Western Ave.
Telefonai: WALbrook 5-0122
GROvehill 6-8733

Washable LIQUID TILING
225 | 750
Per Quart | Per Gallon

Vienas padengimas duoda jūsų maldynei ir virtuvei žerčiančią baltą finišą, švelnų kaip stiklą. Dažnai s plovimas nepažeis žybejimo. Taigi 16 modernių spalvų jūsų baldams. Puikus finišas automobiliams ir laiveliams.

OVER 2000 CUSTOM COLORS
Gaunamas "Beauty by the Brushful"
Gloss, Flat ir Semi-Gloss
Greitas spalvoms pritaikyti patarnavimas visose mūsų krautuvėse.

Robertson & Co.
"The House of Liquid Tiling"
5742 W. Belmont
1342 W. Madison Street
5340 N. Clark Street
421 E. 79th Street
929 Davis St., Evanston
904 S. 5th Ave., Maywood

Pas Budriką jus geriau nupirksite (baldus) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių išdirbsčių, Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt. Elektrikiniai šaldytuvai, Televizijos setai, Skalbiamos ir prosyimo mašinos, Siurvos mašinos, Rašomosios mašinėlės, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET
Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000 kil. stoties, sekmdieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru ir žymiais dainininkais.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervotumo, skaudama akių karsį, atitaiso trumparegystę ir toliau. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.

Vaziuojų į namus.
Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Sereidomis iki 6 valandos vakaro. o Nedėlij pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WALbrook 5-6859
Rez. telefonas: WENTworth 6-4569

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas
Lėnsų Pritaikymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys sąsąraja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, nežūrte skaityti, užiekit pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.

Artaite aukštas.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 8 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Saukite: YArds 7-7381.

BEGALINĖ ŠAKNIS
Begalinė Šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra suradęs jos galo. Prieš 200 metų Lietuviai gydėdavosi Begaline Šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų drugių, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavimui surakintų ir neveiklių sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltligės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraližiaus. Pasidary begalinės arbatos ir gerk. Prisiunčiam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

SKAITYKIT IR KITŲ RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

TREMTINIŲ ŠOKIAI

Rengiami TREMTINIŲ NAMUOSE, 2244 W. 23rd Place, Chicago, Illinois

Visi - seni ir jauni - nuoširdžiai kviečiami atvykti ir smagiai praleisti laiką.

RENGĖJAI

3-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —PIRMADIEN, GEGUŽES 29, 1950

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA na 1 6-8500
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštui: \$9.00
Metams — 4.50
Pusei metų — 2.25
Trims mėnesiams — .90
Vienam mėnesiui — .30
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija — 4c.
Savaitei — .25
Mėnesiui — .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 3.50
Trims mėnesiams — 2.00

Užsieniui:
Metams — \$10.00
Pusei metų — 5.50
Trims mėnesiams — 3.00
Naujienuos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Hasted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Intelektualų Kongresas

Birželio 25 d. Berlyne prasidės laisvojo pasaulio intelektualų kongresas, į kurį rengiasi atvykti išgarsę mokslininkai, rašytojai ir menininkai. Jie pasakys kalbas, kurios per radiją bus transliuojamos anapus geležinės sienos gyvenantiems žmonėms.

Kultūros laisvės kongreso tikslas bus išblaškyti Maskvos skleidžiamą propagandą, kad įžymiausi pasaulio rašytojai ir muzikai pritaria komunistams. Kongreso sekretorius Melvin J. Lasky, kuris Berlyne redaguoja "Der Monat" žurnalą, deda pastangas sukviesti kiek galima didesnę skaičių intelektualų.

Tokių būdu kongresas bus savo rūšies demonstracija prieš raudonąjį totalitarizmą, kuris stengiasi visiškai žmogų pavergti valstybei, padaryti iš žmogaus savo rūšies klusnų robotą.

Kultūros laisvės kongreso pirmininkais sutiko būti išgarsę visame pasaulyje anglų mokslininkas ir filosofas Bertrand Russell, Amerikos filosofas John Dewey, prancūzų filosofas Jacques Maritain, italų filosofas Benedetto Croce ir vokiečių Karl Jaspers.

Suvaržys Diplomatus Judėjimą

Amerikos vyriausybė pranešė Rumunijos atstovams Washington, kad jos narių judėjimas yra apribojamas. Rumunijos diplomatai laisvai galės judėti tik 35 mylių rate. Vadinas, jie galės be specialaus leidimo tik 35 mylias nuo savo būstinės keliauti. Apie tolimesnę kelionę jiems teks valstybės departamentui pranešti ir iš jo leidimą gauti.

Tas patvarkymas yra lyg ir atsilyginimas Rumunijai, kur Amerikos diplomatų judėjimas jau kurį laiką yra labai suvaržytas.

Pasekretorių Webb spaudos atstovai paklausė, ką Amerika mano daryti su sovietų diplomatais, kurie čia naudojasi pilna judėjimo laisve, o tuo tarpu JAV diplomatai Rusijoje yra beveik visiškai izoliuoti. Enkavedistai juos visą laiką seka. Be specialaus leidimo Amerikos diplomatai negali iš Maskvos išvažiuoti.

Webb atsakė, jog Amerikos diplomatiniai santykiai su Maskva turės būti tinkamai aptarti.

Galimas daiktas, kad Washingtonas netrukus sovietų diplomatus pradės traktuoti taip, kaip Amerikos diplomatai yra traktuojami Maskvoje. Kiek girdėti, Anglija jau yra nutarusi "kaip tu man, taip aš tau" principą įgyvendinti santykiuose su Maskva. Sovietų diplomatams Anglijoje bus išaktyta naudotis tokia judėjimo laisve, kokia yra teikiama Anglijos diplomatams Rusijoje.

Lie Nerviansi

Trygve Lie, grįžęs iš savo atliktos "misijos į Maskvą", turėjo pasikalbėjimą su spaudos atstovais.

Pasikalbėjimas nebuvo sklandus. Jungtinių Tautų sekretorius Lie buvo pasimojęs įtikinti spaudos atstovus, kad Stalinas tikrai taikos nori.

Kai vienas reporteris pavadino Staliną maršalu, tai Lie tuoj jam pastebėjo, jog Staliną reikia vadinti generalisimu arba premjeru, bet jokių būdu ne maršalu. Vadinas, užprotestavo prieš nužeminimą Stalino titulo.

Dar labiau susinervino ir susijaudino Lie, kai vienas reporteris paklausė, ar akivaizdoje visų žinomų faktų iš viso galima Stalinu pasitikėti, kai jis kalba apie taiką.

Lie piktai atkirto, kad tegul reporteris pats į savo klausimą atsako.

Lie, kuris iš Maskvos malonės pateko į Jungtinių Tautų sekretorius, matyti, pasidarė labai jautrus, kai suabejojama Stalino nuoširdumu.

Gal tuo būdu jis atsilygina savo geradariams...

APŽVALGA

SENSACINGA BYLA

Laisvasis pasaulis vis labiau ir labiau kreipia dėmesį į vergų darbo stovyklas, kuriomis pasižymi sovietų rojus. Prieš karą nedaug kas apie jas buvo žinoma. Jei kas patekdavo į tas stovyklas, tai dažniausiai jis iš ten gyvas neišeidavo. O jei ir išeidavo, tai visvien neturėdavo progos apie savo patyrimus pasauliui papasakoti.

Bet štai Stalinas su Hitleriu "kraujau sucentuoja draugiškumą", kurio pasekoje tūkstančiai lenkų atsiduria įvairiose sovietų prievartos darbo stovyklose. Galimas daiktas, kad tie tūkstančiai lenkų tose stovyklose būtų ir žuvę, jeigu "gerieji draugai" nebūtų susipešę. Kai Hitlerio armijos per trumpą laiką priartėjo prie Maskvos ir bolševikų imperijai susidarė tikrai rimtas pavojus, tai Stalinas sutiko paleisti išvežtuosius į prievartos darbo stovyklas lenkus ir iš jų suorganizuoti atskirą armiją, kurios apginklavimu daugiausia pasirūpino amerikiečiai ir angliai. Toji armija vėliau iš Rusijos buvo išgabenta. Tuo pačiu metu daugelis ir kitų lenkų buvo išlaisvinti.

Po karo didelis skaičius lenkų atsidūrė Anglijoje, kur pernai jie suorganizavo buvusius sovietų prievartos darbo stovyklų kalinių sąjungą. Sąjungai vadovauja prof. T. Brzeski, buvęs Varšuvos universiteto rektorius, socialistų vadas J. Kwapinski ir gen. W. Anders. Sąjungos vadovybė kruopščiai renka medžiagą apie sovietų prievartos darbo (faktiškai — vergų darbo) stovyklas.

Profesinių darbo sąjungų suvažiavimas, kuris pernai bi-

denį įvyko Londone, griežtai pasisakė prieš sovietų prievartos darbo sistemą, kuri yra praktikuojama Rusijoje. Su prantamas daiktas, Maskva stengiasi nuneigti prievartos darbo stovyklų buvimą. Girdi, tai esančios "pataisos" stovyklos, kur visokie nusikaltėliai yra "perauklėjami".

Prie to Maskvos aiškinimo prikibo David Rousset, plačiai žinomas prancūzų rašytojas ir laikraštlininkas, kurį naciai dvidešimt mėnesių išlaikė koncentracijos stovykloje. Jeigu sovietuose, sako Rousset, tėra tik pataisos stovyklos, tai tegul visos abejonės būna iššlykotos. O tai visai lengva padaryti: tegul Maskva sutinka įsileisti specialią komisiją iš tokių žmonių, kurie pasauliui yra gerai žinomi ir dėl kurių sąžiningumo niekas negali abejoti. Tai komisijai turėtų būti suteikta teisė nevaržomai aplankyti stovyklas ir paskui apie jas raportuoti.

Rousset savo raštais ir gyvu žodžiu tiek išjudino Prancūzijos visuomenę, kad tūkstančiai žmonių pradėjo remti jo sumanymą ryšyje su komisijos sudarymu. Sąjūdis prieš koncentracinių stovyklų sistemą vis labiau stiprėja.

Tas sąjūdis komunistams yra tikras kaulas gerklėje. Kiekvienas sveikai protą turintis žmogus turi sutikti, jog Rousset ir jo šalininkų reikalavimas, kad sovietų stovyklos būtų ištytos tokių žmonių, dėl kurių nesąžiningumo ir sąžiningumo negali būti abejonių, yra visai pagrįstas ir logiškas. Jeigu su tomis stovyklomis viskas yra tvarkoje, tai Maskva tokios komisijos neturi bi-

jotis. Kaip tik priešingai, — turi pati pakviesti tokią komisiją, kad ji pagaliau išblaškytų visas nepalankias apie tas stovyklas skleidžiamas žinias.

Tačiau Maskva to nedaro. O nedaro ji dėl to, kad jos įsteigtos darbo stovyklos yra ne nusikaltėliams "perauklėti", bet milijonams vergų.

Bet vis dėlto reikėjo kaip nors atsikirti. Ir štai komunistų "Les Lettres Francais" savaitraštis be niekur nieko išvadino Rousset melagium ir klastotoju. Vadinas, paskelbė kriminalinio pobūdžio šmeižtą.

Tai tokia jau komunistų šuniška natūra: jei negali įkasti, tai būtinai turi apibiauoti. Už tai apibiauojimą Rousset patraukė komunistų laikraštį atsakomybėn.

Sakytas savaitraštis pernai turėjo bylą su Viktoru Kravčenko, "I Chose Freedom" knygos autorium. Byla tęsėsi tris mėnesius ir buvo gana sensacinga. Tačiau Rousset iškelta byla, kaip atrodo, bus dar sensacingesnė. Pirmiausia pats Rousset prancūzams yra gerai žinomas kaip pagrindinio veikėjo, kuris skaudžiai nukentėjo nuo nacių.

Antras dalykas, — tai liudinių gausumas. Vakarų Europoje yra tūkstančiai žmonių, kuriems ilgesnį ar trumpesnį laiką teko sovietų prievartos darbo stovyklose praleisti. Teisme jie papasakos, ką jie patyrė tose stovyklose ir kokios rūšies "nusikaltėliai" ten daugiausia yra laikomi.

Maskvai ir jos garbintojams toji byla bus tikrai nemalonus dalykas.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

— Britų karo vadas Berlyne pareiškė įsitikinimą, kad iš smarkiai išgarsintos komunistų demonstracijos Berlyne laimės tikrai sąjungininkai. Komunistai rengėsi pavergti visą Berlyną, bet jie nedrįs kojos per sieną peržengti. Britų karo vadas yra įsitikinęs, kad viskas praeis labai ramiai.

— Senato komitetas siūlo uždrausti siuntinėti žinias, kol dar nepasibaigė šunų ar arklių lenktynės.

— Kinijos komunistai, pralaukę keturias savaites amerikietį ir jojo jachtą, jį paleido. Sava jachta penktadienį jis pasiekė Hong Kongą.

— Portugalijos policija suėmė tris aukštus karininkus, jie išvežti 160,000 dolerių svetimų pinigų.

GEDULO IR PROTESTO DIENA

Broliai ir Sesės Lietuviai! Lietuviai tauta šiandien yra ne tik pavergti tėvynėje, bet ji sistematiškai naikinama jokių tragiškoje kovoje prieš sužvejusią, jau pasaulio pabaisa virtusių komunistinę Sovietų diktatūrą.

Su pirmąja Sovietų okupacija 1940 m. prasidėjusios kruvinosios lietuvių tautos kančios ne tik nesibaigia, bet vis didėja. Masinių deportacijų banga 1941 m. birželio mėn. 14 — 16 dienomis, palietusi apie 40,000 lietuvių, buvo tik pradžia organizuotam tautos naikinimui, kuris iki šiol sušaudymais, kalėjimais ir ištrenimais išplėšė jau daugiau kaip ketvirtąją dalį mūsų tautiečių. Likusioji dar gyva tautos dalis gyvena nuolatinėje siaubė, kol ištroškęs NKVD kraugerys ir jos kraujo pareikalaus.

Broliai ir Sesės Lietuviai! Turėdami prieš akis šią baisią mūsų tautos tragediją, turime daryti visa, kas mūsų jėgomis įmanoma, lietuvių tautai nuo sunaikinimo išgelbėti. Nuolat ir visais galimais būdais turime klabenti apsnūdusią pasaulio sąžinę, kad milijonų nekaltų žmonių šauksmas iš anapus "geležinės uždangos" būtų išgirstas. Kiekvienas sąmoningas lietuvis išeivijoje, solidarizuodamasis su kenčiančia ir kovojančia tautos dalimi tėvynėje, turi budėti savo kovos poste ir visur ir kiekviena proga skelbti pasauliui didžiąją neteisę, ištikusią mūsų tautą, ir bolševikų vykdomą terorą.

Liūdnųjų 1941 m. birželio mėn. įvykių minėjimas yra proga ne tik prisiminti Lietuvos nelaimę ir genocido aukas, bet ir organizuoti prabilti ir plačiąją visuomenę, į pasaulį. Todėl visu uolumu sukruskiame rengtis lietuvių Genocido Dienos minėjimams ir gausiai juose dalyvaukime. Užmegskime kontaktą su vietine spauda, kad Lietuvos kančios ir Sovietų genocido nusikaltimai rastų juo platesnį atgarsį amerikiečių visuomenėje. Ruoškimės tekstus rezoliucijų Amerikos valdžios ir visuomenės atstovams.

Kad birželio 14-sios minėjimas nebūtų tik vienos dienos gedulo ir protesto pareiškimas, bet kad kovą už Lietuvos išlaisvinimą būtų galima vesti efektingai ir iki galutinio laimėjimo, nepamirškime šią kovą paremti ir piniginėmis aukomis.

Šitoje kovoje mes nenuleisime rankų tol, kol Lietuva, atsikračiusi svetimos tiranijos jungo, nebus atstatyta, kaip nepriklausoma ir demokratinė Respublika.

Amerikos Lietuvių Taryba

Išėjo naujas žurnalas

Šiomis dienomis Chicagoje (2248 W. Coulter St.) išėjo iš spaudos naujo kultūros žurnalo "Nemuno" pirmasis numeris.

Žurnalas žodyje skaitytojui pasisako, jog "Nemunas bus neriklausomas lietuvių spaudos balsas, keliąs, ugdas ir skelbiant visiems lietuviams brangius idealus. Prie Nemuno kviečiami visų srovių ir konfesijų lietuviai."

"Nemuno" redaktorius L. Dovydenas, o techninis red. A. Rūkas, meno red. P. Augius. Redakcinę kolegiją sudaro: V. Alantas, V. Alseika, Dr. J. Balyš, J. Cicėnas, B. Raila, V. Trumpa, H. Žemelis. Spaudžia "Sūduvos" leidykla.

Šiame numeryje rašo H. Žemelis, V. Trumpa, L. Dovydenas, J. Mekas, V. Alseika, B. Raila, Dr. J. Balyš ir kt.

Pažymėtinas šiame žurnale išistas liutuanistinis skyrius — "Tautosakos Aidai", redaguojami tautosakininko J. Balio.

Kaip matyti, "Nemunas", kuris vadinasi nepriklausomu kultūros žurnalu, yra pasiryžęs būti aišyara marjonų leidžiamam katalikiškųjų "Aidų" žurnalui.

Kaip atpažinta žuvusioji Jankauskytė

Minėtoji tramvajaus susidūrimo su gasolinio sunkvežiu tragedijoj žuvę asmenys kai kurie sunku atpažinti. Mat, kūnai iki nepažįstamumo apdege. Tačiau rūpestingai tiriant, nevieną ir tokių pavyko atpažinti (identifikuoti). Štai tardytojas Prybylinski rado tarp degusių maišuką. Jame rasta daiktėlis su užrašu: Martha Mary Jankauskis. Prybylinski paskambino į jos namus — 10117 State St. ir iš šeimos patyrė, kad panelė Jankauskis (Jankauskytė) dar nesugrįžusi namo. Atvykęs pas lavonus, brolis Julius (22 m.) ir Jonas (26 m.) atpažino iš laikrodžio, kad tai būta jų sesers, 23 m., kuri tarnavo Bowman Dairy Co. sekretre.

"NAUJIENOS" skaito visų srovių žmonės: darbininkai, biznierių, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

LIETUVISKŲJŲ KNYGŲ TYRINĖJIMO PLETIMASIS

Rašo PROF. VACLOVAS BIRZISKA

2. (Tęsinys)

Bet jau monumentalinė Viktoro Falkenhahno monografija apie Joną Bretkūną "Der Uebersetzer der litauischen Bibel Johannes Bretke", išspausdinta 1941 m., iš pagrūdinę reviduoja visas senesniąsias žinias tiek apie paties Bretkūno Biblijos vertimą, tiek ir apie visus tuos, kurie Bretkūno rankraštį taisė ar, jo rankraščiu pasinaudoję, ruošė savo vertimus. Visus savo teigimus ir išvadas paremdamas gausia, daugiausia pirmą kartą skelbiama archyvine medžiaga, autorius savo darbą pradėjo visiškai naują, jau ne tik lietuviškosios Biblijos, bet ir bendrai lietuviškosios knygos lapą. Prieš Falkenhahną panašiu keliu mėgino eiti ir J. Bertolietis savo dviejų dalių straipsnyje "Die Reformation unter der preussischen Littauer", 1932 ir 1933-1934 m. išspausdintame "Jahrbuch der Synodal-kommission", tačiau kadangi autoriui atskirų lietuviškų knygų pasirodymo klausimas tebuvo antraeilis dalykas, tai ir naujo jis daug mažiau tedavė.

Dar labiau tekdavo atsizvelgti į visus senuosius darbus, leidžiant giesmynus, kurie lietuviškai buvo sudaromi (Kulviečio, Rapolonio, gal ir Jurgio Zablockio) dar prieš pasirodant pirmam spausdintai lietuviškai knygai. Giesmės, kurių žymi dalis bažnyčiose buvo tikinčiųjų giedama iš atminties, savaime turėjo būti daug pastovesnės už kitus bažnytinius tekstus. Jas taisyti ir keisti tegalima buvo su dideliu atsargumu

ir tik būtinam reikalui esant. Dėl to kiekvienas naujo giesmyno leidėjas turėdavo atsidėjęs studijuoti senesnius giesmynus, prie kiekvienos naujos redakcijos traukti naujų bendradarbių ir surinkti visas jam prieinamas žinias apie senesnius giesmynų vertimus. Tuo būdu viena kita žinia apie ankstyvesnius giesmių vertimus ir apie naujo giesmyno pasirodymo aplinkybes pateko jau į 1566 ir 1570 m. Martyno Mažvydo giesmyną, į 1589 m. Jono Bretkūno giesmyną, 1612 m. L. Zengstako giesmyną, į 1625 m. J. Bretkūno vertimo Dovydo Psalmes, Jono Rėzos išleistas ir perredaguotas, 1666 m. D. Kleino giesmyną, 1685 m. J. Rikovičiaus ir 1705 m. Šusterio. Tačiau suglausta forma visos tos žinios pirmą kartą buvo paskelbtos prakalboje jau anksčiau minėto Jono Berendto 1732 m. giesmyno, pavadinto "Isz naujo perveizdetos ir pagerintos Giesmių Knygos". Bet ir ši prakalba jau nebuvo pilna, nes visiškai nepamėnėjęs Mažvydo giesmyną. Adomas Pridrikis Simelpenigis III (gimė 1699.VII.25., mirė 1763.XI.22.) savo iš pagrūdinę 1751 m. perredaguotame giesmyne kokių naujų, anksčiau nemintų žinių apie senesnius giesmynus nepateikia. Tačiau 1793 m. žymiausias to laiko lietuvių rašytojas ir lietuvių praecitis ir kalbos tyrinėtojas Gofridas Ostermejeris (gimė 1716.IV.20., mirė 1800.III.13.) išleido atskirą lietuvių giesmynų istorijai skirtą monografiją, pavadintą "Erste littauische Liedergeschichte". Ši lietuviškų giesmių istorija atsirado iš tos polemikos, kurią Ostermejeriui teko vesti su broliais Milkėmis dėl 1780 (su 1781 m. data) Ostermejerio paskelbto savarankiško giesmyno, kurį Milkė buvo visiškai sukritikavęs. Ir dėl to ir žymiausiaji tos istorijos dalis buvo skirta ne senesniųjų giesmynų istorijai, bet anos polemikos etapams aptasakoti. O ir

jos istorinė dalis, nors ji nesitenkino senesnių Berendto, Simelpenigio ir kitų žinių kartojimu ir pateikė nemažą ir visai nežinomą ir įdomių lietuviškų giesmių vertimo istorijos faktų, vis dėlto nebuvo pilna: ir Ostermejeris visiškai nežinojo apie dviejų Mažvydo giesmynų, ir dėl to neteisingai nušvietė ir kitų giesmynų leidėjų vaidmenį. XIX amžiaus pabaigoje Ostermejerio istorija buvo kiek papildyta G. T. Hoffheino ("Bericht über einen literarischen Fund", 1883 m.), J. Sembritzkio ("Mielckes verschollenes litauischer Gesangsbuch", 1891 m.) ir R. Schuedes ("Zur Geschichte der litauischen Gesangsbücher", 1891 m.). Bet pilnai apie lietuvių giesmynų istoriją galima kalbėti tik nuo 1923 m., kada buvo išleisti 1566 ir 1570 m. Mažvydo giesmynai, J. Gerulio surasti 1922 m.

Trečia bažnyčioje vartojama knyga, kurią tekdavo ruošti ypatingu rūpestingumu, buvo katekizmas. Jau pirmoji 1547 m. pasirodžiusi knyga buvo Mažvydo katekizmas, tiesa, be katekizmo apėmęs ir mažą giesmynėlį. Katekizmai buvo naujai ruošiami ir XVII bei XVIII a. Leidžiant 1722 m. pasirodžiusį, bet jau 1719 m. parašytą vadinamąjį Lysijaus katekizmą, prie darbo buvo pritraukti visi Mažosios Lietuvos kunigai, kurie nors kiek mokėjo lietuviškai. Bet, gal būti, dėl to, kad katekizmai buvo ruošiami vaikams namie ir mokykloje mokyti, jų rašytojai ir ruošėjai savo prakalbose neduodavo medžiagos jų istorijai piešti, ir dėl to lietuviškoje bibliografijoje ir lietuvių knygų istorijoje protestantų lietuviškų katekizmų praeitis ligi šiol nėra nuodugniai išaiškinta ir kelia daugybę abejonių ir nesupratimų. Iš visų senesnių katekizmų tik vieno jų, Lysijaus, istorija buvo pilniau nušviesta, ir tai praėjus pusantro šimto metų nuo jo pasirodymo: 1880 m. Tilžės "Mittheilungen d. Littauischen Literarischen

Gesellschaft" išspausdino tuo reikalu Jacobio monografiją, pavadintą "Geschichte der Uebersetzung d. kleinen litauischen Katechismus vom J. 1719".

Ne bendram tikslui kalbai tirti, bet grynai tikybiniam reikalui — paruošti kalbinei medžiagai tikybinių knygų rašytojams — nuo XVII a. pusės Mažosioje Lietuvoje buvo ruošiami lietuvių kalbos žodynai ir gramatikos. Danieliaus Kleino (gimusias 1609.V.30. ir mirusio 1666.XI.28.) 1653 m. išspausdintoje "Grammatica Litvanica" ir 1654 m. "Compendium Litvanico-Germanicum" įžangose aprašomos tik tų knygų pasirodymo aplinkybės, bet jau Pridrikio Vilhelmo Hako (Haaek) (gimusias 1706 m. ir mirusio 1754.XI.19.) 1730 m. pasirodžiusiame žodyne ir Pilypo Ruigio (Ruhig) (gimusias 1675.III.31. ir mirusio 1749.IV.6.) 1747 m. žodyno prakalbose duodamos trumpos visų senesniųjų analoginių darbų apžvalgos, o G. Ostermejeris savo 1791 m. išspausdintos gramatikos "Neue Littauische Grammatik" prakalboje duoda trumpą visų senesniųjų gramatikų istoriją. Išskyrus tuos kelis XIX a. pabaigos darbus, apie kuriuos buvo anksčiau kalbėta, visi kiti darbai buvo rašomi ne bibliografijos ir ne knygos istorijos išaiškinimo reikalui, bet ir šioje srityje jie netiesiogiai davė nemažą tokios medžiagos, kuri mums ir teliko žinoma iš tų informacijų.

Šios rūšies Mažosios Lietuvos rašytojų darbas, ypač gražiai pradėtas XVIII a., XIX a. beveik visiškai nutrūksta. Nors bendras įvairių protestantų tikybinių knygų skaičius ir žymiai padidėjo, bet išnyko tas tautinis akstinas, kuris anksčiau vertė domėtis kiekviena lietuvių rašytojų minties pasireiškimu. Tik į XIX a. pabaigą jis vėl atgijo, davęs eilę kad ir nelabai ryškių, Mažosios Lietuvos knygų tyrinėtojų.

(Bus daugiau)

Kritika ir Polemika

PASTANGOS PEIKTI, — AR TAIP BUVO?

Skaudžiausia vietą užgavau dabartinių mūsų imigrantų, todėl keletas jų sukilo. Atsiliepė jie į mano str., tilpusi "Naujienu" Nr. 58. Tai buvo atsakyta A. Kelmuičiui.

Visai taip atsitiko, kaip gydytojas apžiūrėjęs ilgoni. Ligonis tyli, iki nepaliečiama jo opioji vieta.

ISPARDAVIMAS AUKSO-SIDABRO

DIAMANTŲ, BRILJANTŲ,
PERLŲ UŽ PUSĖ KAINOS

Gruen 12 mieros, 17 akmenu, 14 karatų gryno aukso vertės \$50.00, už \$24.50

Elgin 15 akmenu, 14 karatų gryno aukso, vertės \$55.00 už \$27.50

Bulova 15 akmenu Gold \$19.50
Filled už \$24.00

Wittnauer Longines \$24.00
Gold Filled už \$24.00

14 karato aukso, 17 akmenu moteriški laikrodėliai su 2 briliantais diamantais, vertės \$85.00 už \$42.50

14 karatų gold, 17 akmenu, Waterproof rankinis vyriškas laikrodėlis \$100.00 vertės už \$45.00

Bulova 14 karatų aukso, 17 akmenu Vertas \$110.00 už \$55.00

17 akmenu gold filled rankiniai laikrodėliai. Vertės \$14.95 už \$38.00

Kišeniniai laikrodėliai po \$1.39
Alarm Clocks vertės \$3.00 po \$1.39

Aukšines rašomas plunksnos už pusę kainos.
Perliniai karoliai, vertės \$2.50 už \$5.00

14 karato aukso žiedai vertės \$10, už \$4.75.
14 karato diamantinis žiedas, vertės \$45.00 už \$22.50
24 smūto šaukštai, šakutės, peiliai, gražiame bakse \$15.00

JOS. F. BUDRIK,

— INC. —
Po vienu stogu su rakandų krautuve.

3241 SO. HALSTED STREET

Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.

Gerb. A. Kelmuičiui plačiai aprašė peiktinus amerikiečių išsireiškimus apie A. Smetonos režimą Lietuvoje, bet jis neužginčijo, kad peiktino nebūta. A. Kelmuičiui "Naujienu" Nr. 43 rašo:

"...ir nuo 1926 m. pabaigos kada įvyko perversmas ir Dr. K. Grinius ėjęs prezidento pareigas buvo priverstas atsistaiyti nuo tų pareigų. Žinoma, teisės atžvilgiu tatau nebuvo gerai padaryta..."

Čia tektų pasakyti, kad A. Kelmuičiui sutinka su karininkų perversmu. Jam atrodo, kad tai nebologai buvo padaryta. Jam atrodo, kad musolinis diktatoriai Lietuvoje buvo gera, taip kaip dabar komunistinis mongolų režimas komunistams. Mat, mūsų komunistai gyvena laisvoje šaly, tai kas Lietuvoje įvyko, — jų neliečia.

Kai A. Kelmuičiui iškėlė tuos visus klausimus, tai aš į juos atsiliepiu "Naujienu" Nr. 58 ir maniau, kad tu viskas baigsis. O vienok atsirado daugiau tokių, kuriems buvo užgauta toji opioji vieta. Išlindę adata iš maišo. Štai "Naujienu" Nr. 74 pasirodo J. Jašinskis. Aštriai kritika adresuojasi į mane. Tai vėl buvau priverstas rašyti. Vėl paliečiau Lietuvos ponelius, kurie įstaigose arbatą gėrė.

Štai ponas Jašinskis. Po pirmojo pasaulinio karo mano geras draugas nuvyko į Lietuvą ir sugrįžęs gana daug pasakojo apie Lietuvos ponelius. Jis pasakojo kaip jie elgiasi su kaimiečiais, kaip jiems tenka lankytis valdžios įstaigose. Kaimietis turi kepurę nusiėmęs laukti patarnavimo, o ponelis atsisėdęs arbatą geria. Po pusvalandžio paklausia ko reikia ir tik tada prasideda aiškinimas ir kaimiečiui pasakoma ateiti rytojais dieną, nes dabar tas ponelis neturįs laiko. Taigi aš nekalbėjau apie aukštus valdininkus. Kiekvienoje įstaigoje yra patarnautojai, jeigu jie negali patarnauti, tai nurodo aukštą valdininką. Taigi, gerbiama, išskraipė mano pasakytus žodžius. Taip daro "mongolų" baltaižiai komunistai... Gerbiama J. Jašinskis per "Naujienu" Nr. 101 atviru laišku kreipėsi į mane. Savo laiške palietė labai daug opijų klausimų. Tai būtų galima parašyti kelis puslapius,

bet tai būtų neįmanoma laikraštyje gauti vietos...
Jeigu kas nori kaltinti už iškeltus klausimus, tai pirmoji eilė kalti naujieji imigrantai buvę D.P. kaip A. Kelmuičiui, J. Jašinskis, A. P. S. ir Prasciočėliai, nes jie pradėjo mokytis senus imigrantus.

Gerbiamasis "Naujienu" Nr. 101 savo laiške sakai: "Argi teisybė, kad aš dariau išvadas užginčydamas faktus? Juk aš faktų ne tik neginčijau, bet panašų patiekiau. Kuo aš kaltas, kad tie mudvieji žinomi faktai yra kartoju lakios fan-tazijos anekdotai? O jūs miedas Andrews norite mane ir kitus 'Naujienu' skaitytojus įtikinti jų tikrumu..."

Taigi gerbiama, jeigu tu faktų neužginčijai ir nebendai užginčyti, tai mano pareikšta mintis "Naujienu" Nr. 58 buvo teisinga, o jūs atviras laiškas buvo bereikalingas...

"Naujienu" Nr. 103 ponas APS sako, kad tai nebuvo mandagi kritika. Dėl mano parašytų Lietuvos ponelių sukilo daug dypukų ir visi adresuojasi į mane. Todėl esu priverstas dar sykį pareikšti savo mintis atsakydamas kiekvienam.

APS savo straipsnyje rašo: "Esa ten gerai gyvena tik saujelė išrinktųjų. Visi kiti gyventojai gyvena dar blogiau negu ankščiau..."

Gerbiamasis, jeigu kalbi apie saujelę išrinktųjų, tai parodyk, kas ta saujelė, kas rinko? Ar ne smurtu nuvertę žmonių rinktą teisėtą valdžią patys pasiskelbė rinktais esą. Ponas APS nemanyk, kad mes esame toki neįmanomieji. Gal atsiranda vienas kitas, kaip pats... Dabar Lietuvos mongolų okupantai taip pat sakosi Lietuvos žmonių rinkti.

O kas tam tiki išskyrus komunistų baltaižius? Gerbiama adresuojasi į mane — komunistų-bolševikų samdiny. Tai komunistinė taktika. Štai ir tai ką turiu pasakyti. Gal ne vienas tavo kolegu pasilikęs dabar Lietuvoje padeda mūsų brolius žudyti, juos į Sibiją grūsti, ten badu marinti. Pats atvykai į laisvą demokratišką šalį ir mėgini niekšiški kitiems priminti, tai ko nesama. Aš pilnai tikiu, kad "Naujienu" redakcija pažįsta kas yra komunistai ir tokiems dienraščių skiltyje vietos nėra.

Kiti tūli poneliai bando įrodinėti, kad esą grįtelininkų sūnūs ir pralaidę visokių vargų. Taigi visa bėda kada grįtelininkų sūnūs dasigauna iki to, kad gali paimiti pašiuką ir atsisėsti į valdišką įstaigą ir jaučiasi poneliu prie kuro kaimietis negali prieiti. Ponas APS teisybė sako rašydamas:

"Kadangi naujų ateivių tarpe yra didokas skaičius buvę valdinių įstaigų taranutojai, kuriuos šitokie arba panašūs

prickaištai skaudžiai paliečia, todėl čia noriu apie tuos vadinamus ponelius arba poniutes pasakyti keletą žodžių..."

Taigi labai aiškiai suprantama, kad APS buvo tokiose įstaigose, todėl ir pasijuto taip skaudžiai užgautu, todėl adresuoją "komunistų samdinius". Toliau jis sako, kad kaimiečiai nebuvo tokie užguiti, kaip P. Andrews pažino juos prieš 40 metų. Aš pilnai sutinku su APS... Todėl karininkai susitarę su Smetona nakties metu nuvertė žmonių rinktą valdžią. Mat norėta kaimiečius laikyti prievartoj. Tuo perversmu sudaryta proga komunistams triukšmauti, nors jų režimas dar aršesnis už Smetonos buvusį. O kas šiandien kariauja, ar kovoja Lietuvoje? Kas verčia tą tiraniją?

Jūs gerbiama, atvykote į laisvą šalį ir pradėjote iš kanuolių šaudyti į mus senus išveivius... Daug kas iš jūsų sako tuoj grįš į Lietuvą, kaip bus atgauta nepriklausomybė. Bet ar pagalvojote ar būsite priimti Lietuvoje? Juk tie, kurie kovoja su aziatais ir juos

iš Lietuvos išviję mokės patys valdyti ir apsisie be jų mieli poneliai...

Dabar kas dėl carinės buvusios valdžios "komplimentų". Jeigu tamsta supratai mano žodžius, tai aš tamsta suprantu kaip slapuką norintį buvusį Smetonos režimą apginti. Tarp kito mano supratimu, jei dabar Rusijoj grįžtu caro valdžia, tai žmonės ją pasitiktų su džiaugsmu kaip išvadotoją iš žiaurios despotizmo.

Caro valdžios aš negyriau ir Lietuvą turėjau apieisti, nes mano gimtą žemę valdė cariniai despotai. Aš jiems tarnauti nenorėjau. O tamsta buvusį tautininkų režimą mėgini apginti.

Baigiu savo raštą. Daugiau nemanau kiekvienam atsakinti. Man darbininkui nelengva į laikraščius rašyti. Ir seniau būčiau tylėjęs, jei nebūčiau buvęs pultas. Redakcijai daviau garbės žodį, kad neraišysiu, o kai daugelio buvau pultas, teko atsiliepti.

Gal kai kur šiurkštakai išsireiškia, tai prašau atleisti.

Andrews

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pašalina iš organizmo rūgštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga medžiaga lieka kune ir jūsų kraujyje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei naktį dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų pakiai patinė, vartokite

ZOLI ARBATA SANTAS NO. 101
Kaina \$1.10 su pristatymu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokite taip:

SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

AR ESATE PATRUKĖ?

Nėra reikalo ilgiau kankintis. Galite turėti pagalbą ir patogumą dabar. Atvykite pademonstravimui. Nėra išpaieigimo ir PAMATYKITE NAUJĄ moksliskai išplauotą "HOLD UP" RUPTURE SUPPORT, kuris yra skirtingas iš visų, kokius jūs kada nors turėjote. Nieko panašaus ir niekur nėra buvę. Laiko patikima vietoj efektyviai ir patogiai nežiūrint kokiame padėtyje jūs esate; sumažina spaudimą ir karštį. Minkštos gumos paduškė. Be jokių kojų raiščių ar guminių diržų. Lengvas svoris. Skalbiamas. Nemokamai patarnaimai teikiami kasdien nuo 9 v. r. iki 5:30 v. vak. Patelefonuokit dėl pasimatymo vakare. ATSIŖEŠKITE ŠĮ SKELBIMĄ SU SAVIM.

Jeigu jūs gyvenate už Chicago, dėl daugiau informacijų rašykite į
HUB RUPTURE SYSTEM
166 WEST WASHINGTON STREET Telephone DEarborn 2-2921 OFFICE 316

Matykit C. Miller, DAUG SUTAUPYSIT

Geriausias Laikas Išigyti CENTRALINĮ ŠILDYMĄ

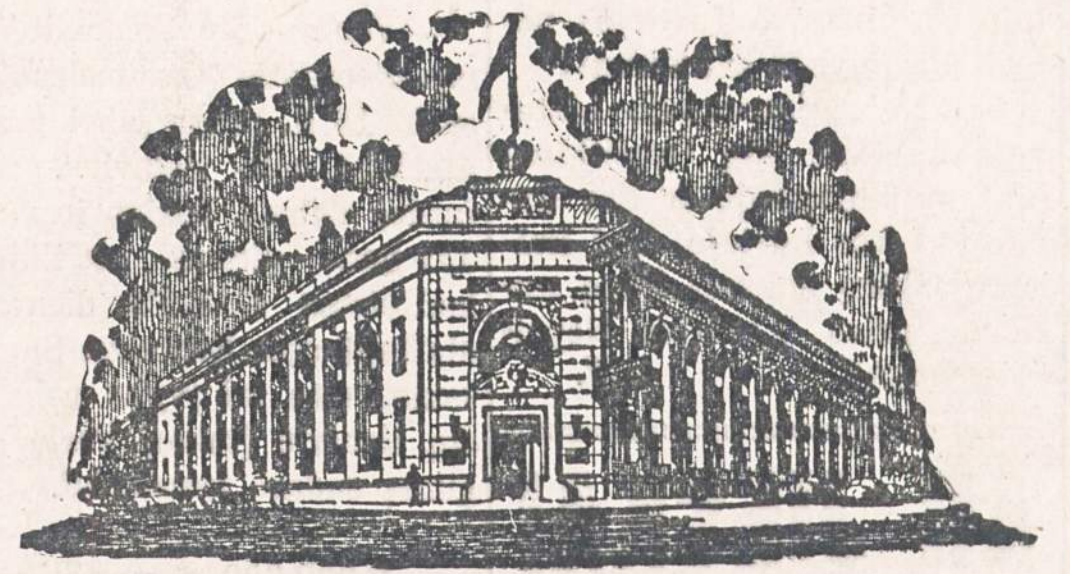
NUO BUNGALOW IKI 6 PRAGYVENAMŲ

Irengsime tuojau, pasirinkite kuro priemonę: dujom, aliejum, anglim — mažame ar dideliame name ir pigiausia kaina visam miestui.

Tūkstančiai
Patenkintų
Klientų.

C. MILLER and SONS, INC.

MAYWOOD, ILL. CHICAGO
510 St. Charles Road. 1249 W. Lake Street
Maywood 770 Monroe 6-3387

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGO'S STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena, Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vakare.

Dr. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REdpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Prima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. pagal susitarimą. Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave. Tel. COMmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIRGINIA 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel. PULLMAN 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepė viršutiniai telefonai,
Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J.
ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradien., Ketvirtadien. ir
Penktadien. 1:30-4; 7-9 vakaro
Trečiadien. ir Seštadien. tik susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. Yards 7-7772

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir seštadieniais; ketvirtadien. ir priešpiet tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vak. Seštadien. nuo 2-4 p. p. Trečiadien. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3338
Rezid. Tel.: VIRGINIA 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J.
KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12; 2-5; 6:30-8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir seštadienį vak. uždaryta.

DR. EDWARD B.
MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant trečiadienį, seštadienį ir 2 iki 4. Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEMlock 4-5532

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFayette 3-3210
Val.: pirm., antradien., ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir sešt. 12-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v. v. trečiadien. penkt. ir seštadien. 3-8 v. v.

Daktarai Žilviečiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia šaukute—
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ.

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisejusių žaizdų niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymo s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūviamą odos ir perpyšimą tarpšerių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežintinių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir aplinkinėse arba atsiųskite money order į:
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, ILL.

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS

— IS —

PROGRESS

LIETUVIŲ BENDROVĖS

KRAUTUVIŲ

PECIAI, ŠALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai

Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTORY 2-4226
CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio programas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES.

SOPHIE

BARCUS

RADIO VALANDA

IS STOTIES

W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:00 ryte.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare

Lietuviškos Vakaruškos

Tel.: HEMlock 4-2413.

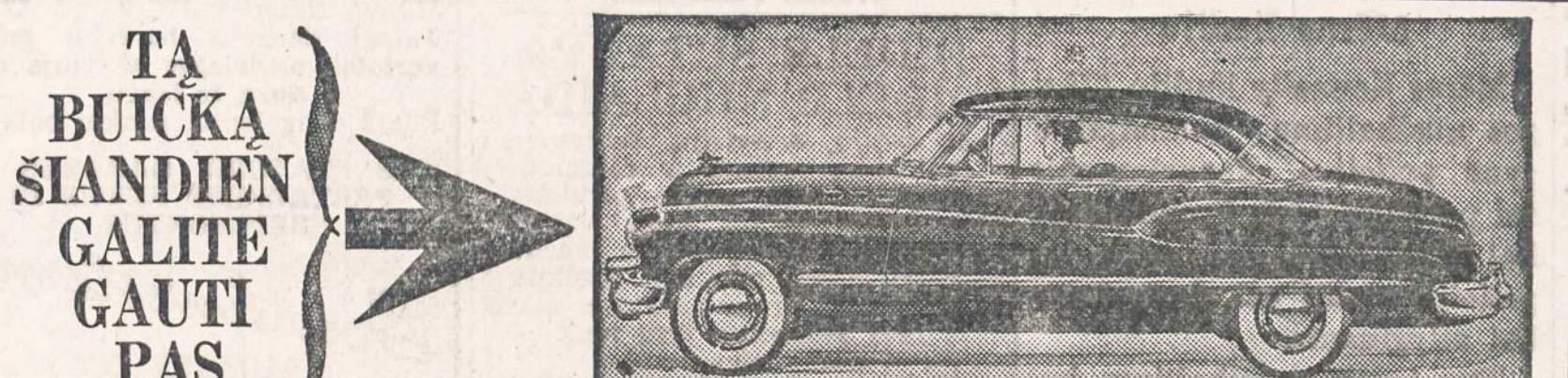
7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

Kodėl CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

TAIP SMARKIAI AUGA TURTO IR TAUPYTOJAIŠ? Todėl, kad pas mus kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$5,000 by an agency of the United States Government... Todėl, kad pas mus valdyba ir direktoriai darbiai ir gambiai veda biznį ir išmoka aukštą dividendą savo taupytojams... Todėl, kad pas mus patarnavimas yra mandagus ir teisingas. Per 1949 metus pas mus pradėjo naujus taupymo accounts virš 1,200 ypatų, o turtas per tą laiką paaugo virš 1,000,000 dolerių. Dabar mūsų turtas siekia artį 5,000,000 dolerių.
Mes kviečiame kaip vietinius, taip ir tolimesnius lietuvius: padėkite savo pinigų šioj tvirtai apdraustoj finansinėj įstaigoj... Pas mus galite taupyti ir per laiškus. (Klauskite).

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. Tel. GROvehill 6-7575 J. PAKEL, President.

Milda Buick Sales

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys.

907 W. 35th STREET Tel. LAFayette 3-2022

ŽINOTINA IR ĮSIDĖMĖTINA

1994 m. gegužės 25 d. tremties gyvenime, Austrijos miestely Schatzte, mirė Ladas Natkus-Natkevičius, gimęs 1893 m. sausio 1 d.

Ladas Natkus-Natkevičius dar gimnazijoje besimokydamas Marijampolėje jau pradėjo bendradarbiauti lietuvių spaudoje. Jis tuomet rašė moksleivių žurnalui "Aušrinė", "Lietuvos ūkininkui" ir kitur. Dažniausiai pasirašydavo Parašiusio slaptovardžiu. Aukštųjų mokslo slapyvardžiu. Aukštųjų mokslo slapyvardžiu. Aukštųjų mokslo slapyvardžiu.

1917 m. gegužės 27 d. Petrapily susirinko lietuvių tremtinių atstovų seimas. Pirmojo pasaulio karo metu daug tūkstančių lietuvių buvo priversti Lietuva aplėisti ir atsidurti rusų žemėje. Čia jie visą karą gyveno organizuoti, net vietomis turėjo savo pradžios mokyklas, o Voronežo mieste gimnaziją.

Kilusios rusų žemėje revoliucijos sukuryje buvo sumanyta ir padaryta, tai yra sušaukta tremtinių seimas. Seimui rinkimais ėjo demokratiniu būdu. Susirinkęs seimas savo darbų netesėjo. Skilo ir išsiskirstė. Seimo dėsinytis sparnas, tai yra krikščionys demokratai ir pažangiečiai, tai yra tautininkai, o taip pat dalis taip vadinamų nepartinių, susimetė skelbti Lietuvos Nepriklausomybę. Kairysis sparnas pradedant socialdemokratais, liaudininkais ir santarpičiais į šį reikalą žvelgė teisės akimis.

Atsitiktinai atsiradę rusų žemėje tremtiniai neatstovavo Lietuvos žmonėms kaip tokiems, todėl Lietuvos žmonių vardu tremtinių seimas neturėjo teisės skelbti Lietuvą nepriklausoma valstybe esant. O pagaliau, jei taip būtų padaryta, tai kas su tokiu aktu skaitytųsi? Antraip, jis atrodytų labai nerimtu.

Situoklausimu seimo atstovai labai karščiau susikirto ir pats seimas savaitę posėdžiaus skilo.

Vėliau demagogijos tikslais Nepriklausomoje Lietuvoje tautininkai ir kiti prikašiojo socialdemokratams, liaudininkams ir kitiems būk jie buvę prieš Lietuvos nepriklausomybę.

O iš tikrųjų taip nebuvo. Sakysime, Lietuvos socialdemokratų partija jau žymiai anksčiau kaip tokia į savo programą buvo įtraukusi Lietuvos nepriklausomybės klausimą ir dėl jos kovojo. Liaudininkai taip pat tą klausimą nebuvo tytomis apėję. Pagaliau kas gi gali įtarti, kad štai mires profesorius P. Leonas buvo Lietuvos nepriklausomybės priešinys? O jis seime kaip tik rimtai, moksliškai įrodinėjo, kodėl tremtinių seimas neturi Lietuvos žmonių teisės užurpuodamas skelbti Lietuvos nepriklausomybės. Jis gali tuo klausimu tik savo nuomonę pareikšti ir pasisakyti, kad jis kovos už Lietuvos nepriklausomybę.

Arba kas gali išdrįsti tvirtinti, kad štai Dr. K. Grinius taip pat nebuvo Lietuvos nepriklausomybės šalininkas? Bet Nepriklausomoje Lietuvoje kai kas šita atsitikimą piktam panaudojo ir dar dabar kai kas kartoją, kad kairių pažiūrų žmonės buvę nusistatę prieš Lietuvos Nepriklausomybę.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

1917 m. gegužės 27 d. Petrapily susirinko lietuvių tremtinių atstovų seimas. Pirmojo pasaulio karo metu daug tūkstančių lietuvių buvo priversti Lietuva aplėisti ir atsidurti rusų žemėje. Čia jie visą karą gyveno organizuoti, net vietomis turėjo savo pradžios mokyklas, o Voronežo mieste gimnaziją.

Kilusios rusų žemėje revoliucijos sukuryje buvo sumanyta ir padaryta, tai yra sušaukta tremtinių seimas. Seimui rinkimais ėjo demokratiniu būdu. Susirinkęs seimas savo darbų netesėjo. Skilo ir išsiskirstė. Seimo dėsinytis sparnas, tai yra krikščionys demokratai ir pažangiečiai, tai yra tautininkai, o taip pat dalis taip vadinamų nepartinių, susimetė skelbti Lietuvos Nepriklausomybę. Kairysis sparnas pradedant socialdemokratais, liaudininkais ir santarpičiais į šį reikalą žvelgė teisės akimis.

Atsitiktinai atsiradę rusų žemėje tremtiniai neatstovavo Lietuvos žmonėms kaip tokiems, todėl Lietuvos žmonių vardu tremtinių seimas neturėjo teisės skelbti Lietuvą nepriklausoma valstybe esant. O pagaliau, jei taip būtų padaryta, tai kas su tokiu aktu skaitytųsi? Antraip, jis atrodytų labai nerimtu.

Situoklausimu seimo atstovai labai karščiau susikirto ir pats seimas savaitę posėdžiaus skilo.

Vėliau demagogijos tikslais Nepriklausomoje Lietuvoje tautininkai ir kiti prikašiojo socialdemokratams, liaudininkams ir kitiems būk jie buvę prieš Lietuvos nepriklausomybę.

O iš tikrųjų taip nebuvo. Sakysime, Lietuvos socialdemokratų partija jau žymiai anksčiau kaip tokia į savo programą buvo įtraukusi Lietuvos nepriklausomybės klausimą ir dėl jos kovojo. Liaudininkai taip pat tą klausimą nebuvo tytomis apėję. Pagaliau kas gi gali įtarti, kad štai mires profesorius P. Leonas buvo Lietuvos nepriklausomybės priešinys? O jis seime kaip tik rimtai, moksliškai įrodinėjo, kodėl tremtinių seimas neturi Lietuvos žmonių teisės užurpuodamas skelbti Lietuvos nepriklausomybės. Jis gali tuo klausimu tik savo nuomonę pareikšti ir pasisakyti, kad jis kovos už Lietuvos nepriklausomybę.

Arba kas gali išdrįsti tvirtinti, kad štai Dr. K. Grinius taip pat nebuvo Lietuvos nepriklausomybės šalininkas? Bet Nepriklausomoje Lietuvoje kai kas šita atsitikimą piktam panaudojo ir dar dabar kai kas kartoją, kad kairių pažiūrų žmonės buvę nusistatę prieš Lietuvos Nepriklausomybę.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

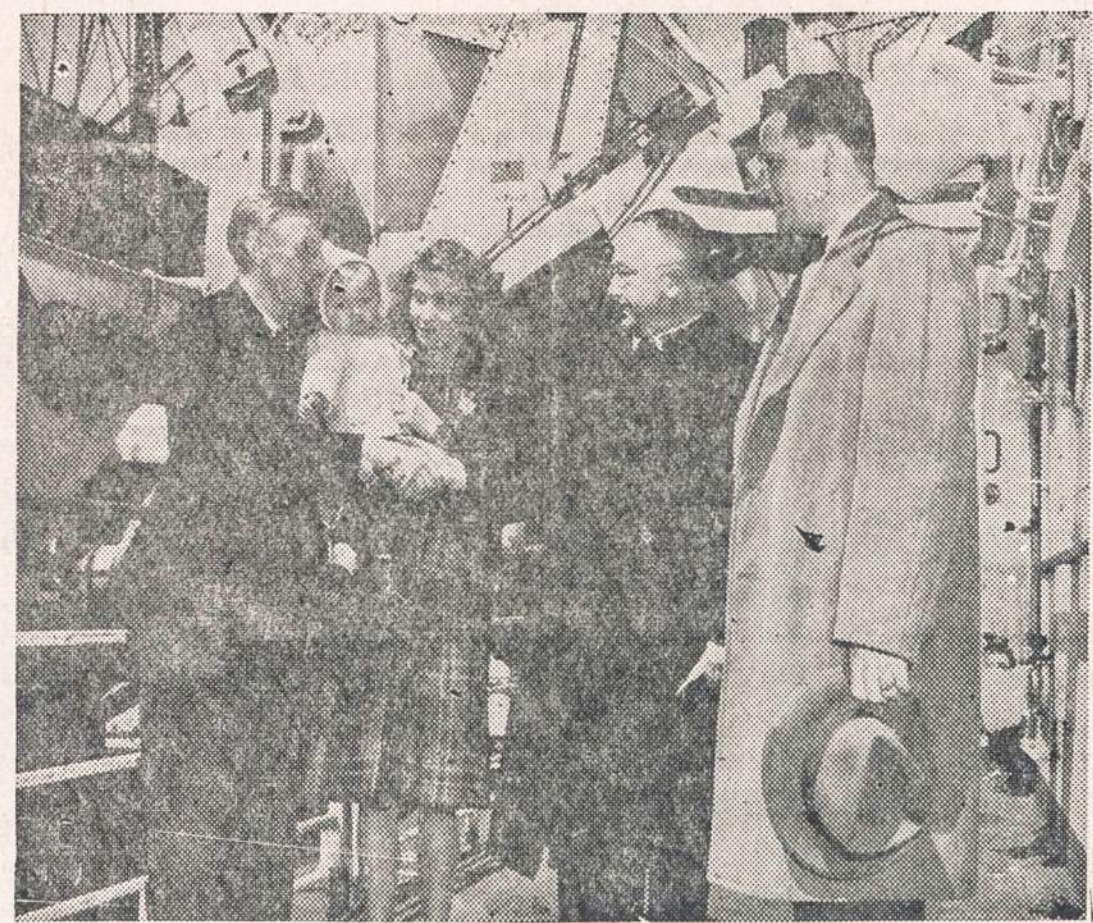
—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

BALF pirmininkas ir NCWC Resettlement Division direktorius kun. prof. J. B. Koncius ir War Relief Service pareigūnas Mr. Mathew J. Browne gegužės 14 d. New Yorko uoste pasitinka ir sveikina M. B. Barvą ir šeimą, atvykusius laivu S. S. General Ballou ir vykstančius žemės ūkio darbams į Michigan valstiją.

Motormanas Paul J. Manning, kuris žuvo jo valdomam gatvės karnui susidūrus su greičiau važiuojančiu sunkvežimiu. Manning, kaip tyrinėjamas parodė, su gatvėkariu turėjo keletą nelaimingų atsitikimų, — du iš jų gana rimtus.

labai nerimtu.

Situoklausimu seimo atstovai labai karščiau susikirto ir pats seimas savaitę posėdžiaus skilo.

Vėliau demagogijos tikslais Nepriklausomoje Lietuvoje tautininkai ir kiti prikašiojo socialdemokratams, liaudininkams ir kitiems būk jie buvę prieš Lietuvos nepriklausomybę.

O iš tikrųjų taip nebuvo. Sakysime, Lietuvos socialdemokratų partija jau žymiai anksčiau kaip tokia į savo programą buvo įtraukusi Lietuvos nepriklausomybės klausimą ir dėl jos kovojo. Liaudininkai taip pat tą klausimą nebuvo tytomis apėję. Pagaliau kas gi gali įtarti, kad štai mires profesorius P. Leonas buvo Lietuvos nepriklausomybės priešinys? O jis seime kaip tik rimtai, moksliškai įrodinėjo, kodėl tremtinių seimas neturi Lietuvos žmonių teisės užurpuodamas skelbti Lietuvos nepriklausomybės. Jis gali tuo klausimu tik savo nuomonę pareikšti ir pasisakyti, kad jis kovos už Lietuvos nepriklausomybę.

Arba kas gali išdrįsti tvirtinti, kad štai Dr. K. Grinius taip pat nebuvo Lietuvos nepriklausomybės šalininkas? Bet Nepriklausomoje Lietuvoje kai kas šita atsitikimą piktam panaudojo ir dar dabar kai kas kartoją, kad kairių pažiūrų žmonės buvę nusistatę prieš Lietuvos Nepriklausomybę.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

Mūsų kultūros bare

—Montevideo, Urugvajuje jau antri metai kai eina mėnesinis žurnalas "Kultūrė". Tai nedidelio formato 12 puslapių tvarkingai redaguojamas laikraštis. Jį redaguoja Aleksandras Saitkevičius. Žymesnieji laikraščio bendradarbiai yra šie: Jonas Penkevičius, Antanas Račkauskas, Jonas Vaitkūnas, Bronius Šivickis, Jurgis Kvietinskis ir kiti. Laikraščio administraciją tvarko Leonas Minatas.

—Isanijoje jau keliais atvejais dailininkas Kazimieras Žaromskis buvo suruošęs savo meno kūrinių parodą. Vietos istpanų spaudoje parodoje išstatyti kūrinių buvo gražiai įvertinti.

Dailininkas Kazimieras Žaromskis gyveno tremtinių karnui besibaigiant Vienoje, Austrijoje, o iš ten buvo išsikėlęs į Italiją ir vėliau pateko Ispanijon.

—Madrid, Ispanijoje, universitete studijuoją keletas lietuvių studentų, kurie savo metu čia atkeliavo iš V. Vokietijos tremties gyvenimo.

—Buenos Aires, Argentinoje, žurnalas "El Hogar" vasario 16 d. progą išsėjo labai platų pasikalbėjimą su prof. T. Daukantu, kuris seniau Argentinoje buvo konsulu, o Lietuvoje kurį laiką — krašto apsaugos ministru. Žurnalas "El Hogar" vaizdžiai atpasakojo pasikalbėjimo formoj T. Daukanto gyvenimą.

—Dr. Justas Kuncaitis, buvęs Berno universiteto bakteriologijos instituto laboratorijos vedėjas, prieš du metus iš Šveicarijos atvyko į Argentiną. Čia Kordobos universitete dirbo savo specialybės mokslinį darbą. Dabar dr. J. Kuncaitis Sveikatos Ministerijos yra mokslo reikalais komandiruojamas į įvairias sritis susipažinti su bakteriologijos mokslo įstaigomis.

—Venezueloje Valencijoje einaš dienraštis "Carabodeno" vasario 16 d. progą labai gražiai atsiliepė apie lietuvių, mūsų tautos dainas, šokus ir rūbus. Tai bene pirmas atsitikimas, kad vietos didžiulis dienraštis atsiliepė apie lietuvių. Suprantama, visa tai įvyko nebe pačių lietuvių įtakos, kurių daugumą sudaro tremtiniai.

2,000,000 aguonėlių pašalpos reikalingų veteranų naudai dalyvavo 15,000 savanorių rinkėjų. Norėta išdalinti 2,000,000 aguonėlių gėlių, padarytų karo veteranų ligoninėse.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

—V.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zėmė — Pardavimui
N. E. CORNER 59th and Emerald frame store, 3 apts. Also brick 5-5 rooms on Emerald, 3 apts available. Settling estate. Priced right. Good income. Owner, Englewood 4-4218.

NAUJAS namas 3218 So. Halsted St. Didele kraituvė ir flatas. Viskas moderniška. Dėl informacijų šaukit Mr. Borchert Cedarcrest 3-1739.

NILES, naujas 4½ kambarių mūrinis bungalov. Alyva šildomas, pakeista ir giso. Pilnas beismontas, pastogė. 6915 Niles Terrace.

6 KAMBARIŲ katedžius. Gasu šildomas. Beismonte flatas. \$9,800. Galima tuoj užimti. Savininkas, 3529 So. Paulina St.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui
9½ AKRŲ paukščių farma. 6 kambarių namas, 3 furnišuoti. Beveik naujas elektrinis šaldytuvas, skalbiamas mašina; vanduo. Mokyklos busas, pieno rautas, paštas. Nauja barė, vištininkas, mėsa rūkij stubelė. Išmokėjimais. Billy Williams, Rt. 1, Subiaco, Ark.

7 AKRAI miško, 3 katedžiai, 100 pėdų pakraščio, Crystal Lake, Village Beulah; puiki progą rezortui. Išmokėjimais. Savininkas, W. Linsemayer, Box 34, Beulah, Mich.

VISIEMS metams kabina, 36x30, 4¼ akro žemės, bėgantis vanduo, maudynė, toiletas, barnė 12x20, elektra, telefonas. Ant Chippewa upės kranto, 1½ mylios nuo miesto ir lėktuvų nusileidimo lauko. A. J. Allen, Ojibwa, Wisconsin.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos
AGNES and STEVES RESORT Townsend, Wis. Puiki vieta dėl vasarotojų, geras įvažiavimas, svarūs kambariai. Elektra, gėsas, bėgantis vanduo, vidų toiletai, maudynės ir kiti patogumai. Dėl užsakymo pasirūpinkite iš anksto. Kreipkitės pas Mr. Bill Kopusta, 3538 S. Halsted St., arba Townsend, Wisconsin.

IS ČIKAGO S
★
Tyrinės susisieikimo tragedijos praežastis

Didžiausios Čikagos tramvajų susisieikimo tragedijos ties 62 gatve ir State, kurioj žuvo 33 žmonės, imama ieškoti priežasčių. Kas yra jos svarbiausias kaltininkas — tramvajaus vairuotojas, kuris, esą, per greitai važiuoja, ar per daug tramvajus buvęs pripildytas, ar kas kita. Tardytojas nori ypač išaiškinti šiuos klausimus: 1. Ar tramvajum važiuoja per daug žmonių, kad nelaimės metu nespėta išsprukti laukan; 2. Ar nebuvo galima atidaryti duris? 3. Ar tramvajaus vairuotojas žinojo, jog jis važiuoja ne tiesiai, bet suka aplinkui.

Tuo tarpu atrodo, kad per pasisukimą tramvajaus važiuota per greitai — apie 30 mylių per valandą.

Jau susivokė ir tramvajaus konstruktorius Liddell, kuris po katastrofos buvo dingęs. Jis buvo areštuotas, bet už \$100 užstato vėl paleistas. Liddell birželio 2 d. turės stoti eismo saugumo teismą.

Manyta, kad ryšium su šia susisieikimo tragedija miesto taryba vėl iškels klausimą uždrausti važioti gasoliną didelį judėjimo gatvėmis. Tas klausimas jau buvo iškilęs prieš daugelį metų, bet taryba nesiryzo nieko daryti.

Mėras liudijo
Mėras Kennelly liudijo Čikagos nusikaltimų komisijai ir grynė policijos departamentą bei policijos vadą Prendergast. Bet kartu mėras pažymėjo, jog policija esanti per daug menkai atlyginama.

Tuo tarpu nusikaltimų komisija patyrė, kad korupcijos bei papirkimų būta ir teismuose ir kad kai kurie teisėjai esą "vaikščioja cash registrai".

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
MOTERŲ — VYRŲ
18 iki 38 metų senumo, pastovus darbas, įvairios naudos, dienomis, vakarais ir naktinėmis pakaitomis.
GLOVEMAKERS, INC.
2701 No. Milwaukee Ave.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių
REIKIA suvamy mašinų patyrusių operatorių, tik naktimis, 5 po pietų iki 1:30 ryto. Odos medžiaga. FELDO LOOSE LEAF CORP.
1505 W. Leland Ave.

SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIŲ patyrusių ant 2 adatų mašinų, prie automobilijų sėdynių uždangų. Nuolatinis darbas, dykai hospitalizacija; 5 ar 5½ dienių į savaitę. Apmokamos atostogos. ATLAS, 314 W. 33rd St., DAnube 6-5600.

MERGINŲ, turinčių typiškių gabumų, klerkų darbiui. Kaimynystės pramonė. Ateikite 1208 W. Cermak Road.

MERGINOS ar moters lengvam namų ruošos darbiui; turi būti patyrus prie kūdikio. Savas kambarys. Būti vietoje ar vykti namo. Aukščiausias mokeskis. Draugiški namai. EAstgate 7-2869.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti
BUTINAI reikia 5 kamb., 2 miegamųjų, nefurnišuotą apart. Jaunavedžiai su motina. Šiaurės miesto daly, arti St. Ferdinand. Malonėkit pašaukti Sacramento 2-2378.

PUSAMŽĖ pora būtinai reikalinga 3 iki 5 kamb. nefurnišuotą apartamento. Priemama kaina. Prašome pašaukti VAn Buren 6-3377.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
TAVERNA ir namas pardavimui. Per sunkus darbas materialai. Parduos labai pigiai. 7009 S. Ashland Ave., skersai gatvėkariu barnės.

GROSERNĖ SU NAMU
Išdirbtas biznis, greit auganti kaimynystė; pilnai prikrauta prekių; įrengimas kaip naujas. Krautuvė ir beismontas, 5 kambarių stuba, automatiška alyvos šilma, 3 miegamieji. Savininkas priverstas parduoti už geriausią paskūymą. 7533 W. Foster, RODney 3-0484.

PAINTING AND DECORATING
Maliojiam ir Popieruojam
JONAS CONRAD TUCK PAINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalingi prietaisai kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai
JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROvehill 6-6588

UNIKOTE
Master Painters Varnish
Specializ. galionas \$2.99
Vieną futuolą (flat) alyvos maleva galionas \$3.19
Dutch Boy House Paint
Pittsburgh House Paint.
Sienoms popieris, Dažytojų Reikmenys, Langams Uždangos. Visos sienoms popiero kainos numazintos

METRICK'S PAINT STORE
6153 So. Kedzie Ave.
Tel. GROvehill 6-1875.
Mes pristatome.

JOSEPH GUSTIS
Karpenteris ir Statytojas
Stato naujus namus ir pertaiso. Taipgi insuliuoja.
Lengvas išmokėjimas. Dykai apskaičiavimas.
Matykite ar šaukite po 6 vakare.
4631 SO. MARSHFIELD AVENUE
Tel. LAfayette 3-6290.

REPAIRS—IN GENERAL
Įvairūs Pataisymai
DIDELE SUTAUPA
DIDELE NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų.
Matykite mus pirma pirkti.
Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite mūsų įstaiga ir pamatykite patys Mes paimsime jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 28, ILL.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A. & C
MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS
VARTOTŲ KARŲ
VISUOMET

1936's iki 1940's
\$50 IR AUKŠČIAU.

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, kaip nauji vieškeliai. Kiekvienas turi radijo, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.
1949 Mercury Cust. 4-dr. sed. \$1695
1949 OLDS. 98 club sedan.....\$2150
1949 FORD custom 2-dr.\$1295
1948 OLDS. 98 4-dr. sedan.....\$1695
1948 CHEV. Mast. deluxe c. c. \$1195
1949 OLDS. 76 cl. sed. hydr. \$1475
1948 FORD 4-door sedan\$1095
1947 OLDS 76 cl. sed., hydr. \$1195
1947 CHEV. convertible cp.\$1150
1947 OLDS. convertible cp.\$1195
Ir daugelis kitokių už kainą jų išsigaliti mokėti.
General Motors lengvos sąlygos. Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

MAY MOTORS SALES
7411 So. Halsted Street